

T R A N S K R I P T
43. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 29.12.2008. GODINE, S POČETKOM U 16,20 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, molim da zauzmete svoja mjesta. Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, otvaram 43. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednicu su, osim zastupnika, pozvani naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koji redovito prate rad našeg doma, predstavnici određenih nevladinih organizacija. Pozdravljam sve nazočne zastupnike i goste. Također pozdravljam predstavnike sredstava javnog informiranja.

Prema informaciji službe, konstatiram da je sjednici nazočno 29 zastupnika. Opravdano su odsutni uvaženi zastupnici: Beriz Belkić, Jozo Križanović, Jerko Ivanković i Jovan Todorović. Konstatiram da sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje.

U pozivu za ovu sjednicu smo predložili samo jednu točku dnevnog reda, a to je:

- Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu.

U međuvremenu, Vijeće ministara je dostavilo u proceduru Prijedlog zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi BiH, sa Zahtjevom za žurni postupak, sukladno članku 127. Poslovnika.

Predlog ovog zakona nam je upućen telefaxom u petak, 26. ovog mjeseca, s upozorenjem da je moguće da se uvrsti u dnevni red, pa da stoga materijal ponesete. Sukladno Poslovniku Kolegij i Prošireni kolegij je izvršio dopunu prijedloga dnevnog reda uvrštavanjem ovog zahtjeva za proceduru u dnevni red. Vi ste na klupe dobili dopunjeni prijedlog dnevnog reda.

Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda.
Imam prijavljene, uvaženi zastupnik Sefer Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici, gospodo iz Vijeća ministara, gosti, pred ovim parlamentom i u ovom parlamentu više puta se otvarala jedna tema, a to je tema o donacijama koje je BiH dobila od završetka rata do 2005. godine. S obzirom da se danas raspravlja o budžetu i da ukoliko Parlament donese odluku da se formira ponovo istražna komisija koja će utvrditi koliko je BiH dobila donacija i na koji način su potrošene, onda bi moj prijedlog bio da se današnji dnevni dopuni sa tačkom, dakle:

- Donacije koje je BiH dobila i način kako su potrošene.

Da se o ovom značajnom pitanju otvori rasprava, da se formira istražna komisija, jer ova istražna komisija koja je formirana, evo samo kratko obrazloženje, 2003. godine, od tih članova istražne komisije i danas su poslanici u Parlamentu Adem Huskić, Jozo Križanović, Milorad Živković, Ivo Lozančić. Mislim da sam, dobro.

Dakle, ... predsjednik te komisije je bio Tihomir Gligorić i u više medijskih istupa je govorio da je parlamentarna komisija utvrdila da je BiH dobila ... 15 milijardi maraka donacija, od čega je evidentiran tačan utrošak samo za nešto više od 7 milijardi, što znači da za preko 8 milijardi se ne zna gdje su i kako su nestale. Ova komisija je podnijela Predstavničkom domu u martu 2005. godine i predložila usvajanje zaključaka:

1. Da se obaveže Vijeće ministara da, u roku od 60 dana, podnese izvještaj o prispjelim donacijama.
2. Da se, u roku od 30 dana, za poslanike organizira prezentacija baze podataka.
3. Da nadležna revizorska institucija, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agencija za istrage i zaštitu itd. izvrše kontrolu utroška sredstava,
4. Da se donese odluka da li Vijeće ministara preuzima zadatak kontrole utroška donacija ili da se ... donatorska sredstva kako bi komisija završila rad u punom kapacitetu.

Nijedan od ovih zaključaka nije realiziran. Tadašnji predsjedavajući Vijeća ministara Adnan Terzić je od UNDP-a kupio softverski kompjuter, imao je program koji je plaćen negdje oko milion i 200 hiljada maraka i koji je trebao evidentirati šta je sa doniranim novcem, ali program nikad nije profunkcionisao. Kako je u više navrata Gligorić izjavljivao medijima, izvještaj nadležne parlamentarne komisije je trebalo proslijediti nadležnom tužilaštvu ali se to nikad nije desilo. Prema onome što se u štampi moglo pročitati, iz Tužilatva su rekli da izvještaj nikad nisu dobili.

Moj je prijedlog, pošto na Parlamentu i na ovom Vijeću ministara stoji i postoji sjenka nepoznanica koliko je BiH dobila u ovom periodu za obnovu i rekonstrukciju i šta je sa tim novcem, kada se već raspravlja o budžetu, da bi se u budžetu predvidjela sredstva za rad komisije, da se ova tačka uvrsti u dnevni red i da se zaključkom formira komisija, a nakon toga da se vodi rasprava.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem. Molim da pisani prijedlog dostavite ovdje do stola.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, ja, takođe, mislim da nisu ispunjeni uslovi da se tačka 2. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi, po hitnom postupku, nađe na dnevnom redu.

Naime, poslanici nisu dobili, koliko ja znam, materijal za ovu tačku dnevnog reda. Ovdje je prijedlog da se on razmatra u skladu sa članom 127. Naravno, to ne ispunjava te uslove posmatrano da se stavlja na prvoj sjednici. Međutim, ne vjerujem da većina nas ovdje danas može, zaista, ako je dobila tekst prije 10 minuta ili sat vremena, može ozbiljno raspravljati o ovom zakonu.

Dakle, ja predlažem, a imajući u vidu da smo se za današnju sjednicu već ranije dogovorili da imamo samo budžet, a da niz tačaka ima koje smo takođe mi mogli staviti na ovu sjednicu, odnosno vi mogli predložiti kao Kolegij u dnevni red današnje sjednice, pa i zakon gdje je ustavni osnov na Ustavnompravnoj komisiji prihvaćen, a to nismo uradili, predlažem da se danas vodi rasprava samo o budžetu u prvom čitanju, a da ovaj zakon bude na dnevnom redu kad se nađu i ostali zakonski projekti, a da se dotle može jednostavno ući u suštinu obrazloženja koje je Savjet ministara dostavio.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, s obzirom da je ovo vjerovatno i gotovo sigurno, je li, posljednja sjednica Predstavničkog doma u 2008. godini, moram reći da sam očekivao da na ovoj posljednjoj sjednici imamo jednu tačku dnevnog reda koja bi nosila naziv 'Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH u 2008. godini'. Zaista, nije mi cilj da i Vas kao predsjedavajućeg u ovom trenutku dovodim u nezgodan položaj, ali moram, u skladu sa Poslovníkom po kojem radimo, citirati član 27. pod h) gdje se kaže da predsjedavajući je dužan da brine o primjeni ovog poslovnika.

Naime, u članu 163. Poslovnika stav (1) doslovce stoji: 'Vijeće ministara BiH podnosi izvještaj o svom radu najmanje jednom godišnje.' Stav (2) 'Dom razmatra izvještaj o radu Vijeća ministara u roku od 30 dana od njegovog podnošenja. Nakon rasprave, Dom može rezolucijom iskazati svoj politički stav o podnesenom izvještaju.'

Ja moram reći, ovo je već kraj druge godine, a mi još nismo imali nijedan izvještaj o radu Vijeća ministara u skladu sa članom 163. Stoga, da ne bih dalje komplicirao stvari, predlažem, a da to ne bi izgledalo na narednoj sjednici kao neki grom iz vedra neba, da Vi kao predsjedavajući uspostavite određenu komunikaciju s Vijećem ministara kako bi mi na narednoj sjednici imali ovu tačku dnevnog reda, u skladu sa onim šta propisuje Poslovnik po kojem radimo.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem i ja Vama.

Predsjedatelj brine o provedbi Poslovnika i čim budemo imali izvješće Vijeća ministara, ono će sigurno biti uvršteno u dnevni red. A evo, zahvaljujem Vam na Vašem poticaju, bit će zatraženo od Vijeća ministara da što skorije dostavi svoje izvješće i čim dobijemo to izvješće ono će biti kandidirano kao točka dnevnog reda.

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja bih Vas zamolio da Vi prenesete stav Predstavničkog doma i ono što stoji u Poslovniku i da to ne zvuči kao stav dobre volje hoće li nama Vijeće ministara dostaviti ili neće, već da im zaista uputite jedno pismo u kojem ćete ih obavijestiti da su obavezni da to urade za narednu sjednicu Parlamenta.

NIKO LOZANČIĆ:

Niste me očigledno dobro shvatili. Znači, ja sam Vama zahvalio na poticaju da to učinimo prema Vijeću ministara i svakako da ćemo se pozvati na odredbe Poslovnika na koje ste se Vi pozvali, tako da nije to sporno.

Nemamo drugih prijedloga za izmjene i dopune dnevnog reda. Ja moram reći uvaženom zastupniku Novakoviću da je točka 2., u skladu sa Poslovnikom, obvezna točka dnevnog reda i da smo mi na Kolegiju raspravljali o tome da je ne uvrstimo u dnevni red, međutim nakon rasprave smo zaključili da se radi ipak o obveznoj točki dnevnog reda i da nemamo pravo je skidati s dnevnog reda. Znači, to je što se tiče vašeg prijedloga.

I imamo prijedlog uvaženog zastupnika, jesmo li dobili od uvaženog zastupnika Halilovića? Ja ću pokušati citirati kako ste Vi predložili. Moram reći da je teško tako nazvati točku dnevnog reda, zato sam tražio da u pisanoj formi dostavite, jer razmišljam kako bi glasila uopće točka dnevnog reda. Vi ste otprilike ovako, pa ste citirali da se uvrsti točka dnevnog reda: Donacije koje je BiH dobila i kako su potrošene! Hoćete malo preciznije kandidirati točku dnevnog reda?

SEFER HALILOVIĆ:

Evo, ja sam napisao i dobit ćete je možda u roku minut, dva-tri minuta. Suština je da se formira istražna komisija koja će utvrditi koliko je BiH dobila donatorskih sredstava za obnovu i rekonstrukciju i na koji način i kako su te pare potrošene.

Mislim da postoji, da bi trebao postati interes svakog poslanika ovdje i Vijeća ministara da se ovo pitanje jedanput za sva vremena skine sa dnevnog reda i da se utvrdi ima li ili nema zloupotreba donacija. Prema onome što je ranija komisija utvrdila, a nađen je banalan razlog da nije, nedostaje nekih 50.000 maraka otprilike da komisija završi svoj posao, ne zna se sudbina oko 8 milijardi maraka. I još, eto, ako mogu još samo jednu rečenicu kazati, iz istupanja, naročito Gligorića, a i još nekih drugih članova ove komisije, optužuju se uglavnom bošnjački predstavnici u Parlamentarnoj skupštini da su oni opstruirali ... rad ove komisije zato što je najveći dio sredstava došao u Federaciju i da imaju razloga da to rade.

Ja se nadam da bi danas trebali donijeti jednu takvu odluku da se formira istražna komisija koja će utvrditi koliko je donacija prikupljeno i kako su te donacije potrošene.

NIKO LOZANČIĆ:

Vi ste dobili, ja se nadam, u međuvremenu prijedlog definicije točke dnevnog reda. Dok dijeli se, evo, ja ću pročitati da vam malo vrijeme skratim. Znači, prijedlog točke dnevnog reda:

- Imenovanje 'Istražne komisije Zastupničkog doma za utvrđivanje prijema i trošenja donatorskih sredstava koje je dobila BiH u periodu od 1996. do 2008. godine'.

Sada ću citirati odredbe članka 29. Poslovnika: 'Dom svojim zaključkom može, na prijedlog zastupnika ili kluba zastupnika, osnovati privremene komisije Doma:

- a) za razmatranje izvršenja ili pripremu određenog akta ili pitanja;
- b) istražne komisije'.

Znači, postoji mogućnost. Predlagač je dužan da predloži ciljeve i zadatke. Zadaci i sastav komisije utvrđuju se zaključkom Doma.

Evo, to su poslovničke odredbe. Možemo prihvatiti da ste Vi već u svom obrazloženju rekli i ciljeve i zadatke.

Dajem na izjašnjavanje **prijedlog ove točke dnevnog reda**, kako je predlagatelj koncipirao.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

21 glas „za“, šest „protiv“, četiri „suzdržana“, nedovoljna entitetska većina. Je li dovoljna? Dovoljna, pardon, dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da je ova točka, ovaj prijedlog uvršten u dnevni red kao treća točka dnevnog reda današnjeg zasjedanja.

Prema tome, konstatiram da je za 43. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH utvrđen sljedeći dnevni red:

1. Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Ako može samo malo pažnje pa da pokušamo raditi. Znači, konstatiram da je za 43. sjednicu Zastupničkog doma utvrđen sljedeći:

DNEVNI RED

1. **Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu (prvo čitanje);**
2. **Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika;**
3. **Imenovanje Istražnog povjerenstva Zastupničkog doma za utvrđivanje prijema i trošenja donatorskih sredstava koje je dobila BiH u periodu od 1996. do 2008. godine.**

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda.

Prva točka:

Ad. 1. Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Prijedlog zakona o Proračunu Predsjedništvo BiH dostavilo je u parlamentarnu proceduru 15.12.2008. godine. Kolegij je sukladno članku 128. Poslovnika odredio rokove nadležnom povjerenstvu za dostavljanje mišljenja i izvješća.

Mišljenje o ustavnopravnom osnovu Ustavnoopravno povjerenstvo je dostavilo 24.12.2008. godine.

Nadležno Povjerenstvo za financije i proračun je također 24.12. dostavilo Mišljenje o Prijedlogu zakona kojim je prihvatilo načela Prijedloga zakona o Proračunu. Povjerenstvo je također usvojilo Zaključak koji je sadržan u Mišljenju, a koji glasi:

- Zadužuje se Povjerenstvo za financije i proračun Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH da, u suradnji sa resornim ministarstvima, u amandmanskoj fazi utvrde Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu, sa strukturom prihoda koja bi bila u okvirima koje je utvrdilo Fiskalno vijeće BiH i strukturom rashoda u kojoj bi, u granicama mogućnosti, bili uvaženi i prijedlozi Predsjedništva BiH.

Podsjećam, mi smo u prvom čitanju a raspravljamo o načelima zakona. Otvaram raspravu.

Prvi je prijavljen uvaženi zastupnik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Kao što znate, Predsjedništvo BiH je po Ustavu predlagatelj budžeta, član V. Predsjedništvo je prvo dobilo prijedlog Vijeća ministara gdje je bio predviđen budžet 1.434.000.000, u okviru zaključka Fiskalno vijeće 12%.

Ja ću vrlo kratko šta je bilo na Komisiji. Bio je tu i ministar Vrankić, i u tome prijedlogu za povratak izbjeglih i raseljenih lica bilo je planirano 300.000 ili procentualno tačno 1% u odnosu na prošlu godinu ili 108 puta manje, a trojac u Prudu je dogovorio da za dvije godine treba najmanje 500.000 da bi se implementirao Aneks VII, 500 miliona, da, Aneks VII. Eto, koliko je Prud krenuo, odmah na prvoj stepenici 1%, znači da se nikad niko ne vrati. I naravno Predsjedništvo je je ustavni predlagatelj i Predsjedništvo je vodilo računa o svim ovim aspektima i predložilo je prijedlog 1.636.000.000. Uvećalo je za 200 miliona, 185 miliona Uprava za indirektno oporezivanje i 15 je Centralna banka. Najviše je bilo za Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, dodatnih 47 miliona, Parlamentarna skupština 2 miliona, da ne čitam dalje, imate sve te prijedloge. I vođena je rasprava, bilo je puno argumenata i sa jedne i sa druge strane, međutim ja sam to i na Komisiji kazao i dužan sam da kažem to i ovdje. Nisam advokat ministra Halilovića, i ja sam bio u zabludi, vjerujte, u medijima su bili istupi da je potrošeno svega 5% od prošle godine, pa 11%, pa 20%, evo ja ovde imam informacije da je komplet od 32.500.000 raspoređeno sa 11. mjesecom, znači da je to sve otišlo, nema više ni marka, sve i fening je raspoređen.

Drugo, što to ima pet koraka. Prvi korak ide, znači u općine, javni poziv, poslije se opet vraća ministarstvu monitoring, pa opet ide općina na javni tender, pa onda fondu, pa implementacija, znači i Zakon o javnim nabavkama. Vi znate, hvala Bogu, kakav je naš zakon, da tu procedura traje godinu-dvije dana. Tu nije krivo ni ovo ministarstvo, znači mi ne možemo računati na ono s čim se izlazi u javnosti da prošle godine nije utrošeno, sve je raspoređeno.

Smatram, znači da je ovo Predsjedništvo imalo razumijevanja prema Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice gdje je dalo dodatnih 97 miliona i Komisija je na osnovu izlaganja i resornog ministra, i moram da kažem ovdje da resorni ministar nije glasao za Odluku Fiskalnog vijeća, kao jedini je bio predstavnik ovog državnog parlamenta, i to nam daje – jer ono što je

predloženo ide ka slabljenju države i državnih institucija, a ne ka jačanju – i Komisija je prvo glasala za prijedlog Predsjedništva, za principe i usvojila je principe. Poslije je bio zaključak da se glasa, da se uradi prijedlog budžeta u okviru Fiskalnog vijeća i da budu uvaženi principi, prijedlozi Predsjedništva BiH.

Smatram i predlažem da se ovaj parlament očituje o prijedlogu Komisije, a o ovom drugom prijedlogu ja nisam, kao predsjedavajući, ni podržao taj zahtjev, jer smatram da ono što je predložilo Fiskalno vijeće da je ono direktno usmjereno protiv povratka izbjeglih i raseljenih lica i da to ne ide na čast nama svima ovdje kada bi to usvojili.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Možemo je nazvati i replika ili možemo je nazvati...

NIKO LOZANČIĆ:

Ja vidim kako je prijavljeno, pa zato ja. Je li rasprava?

EKREM AJANOVIĆ:

Ne, ne, nije rasprava ali intervencija jeste u svakom slučaju. Ja ovdje ne bih raspravljao danas o prijedlogu ovog ili onog budžeta, ovdje treba da se raspravlja o Prijedlogu zakona o Budžeta koji je legalno, po Ustavu, uputilo Predsjedništvo BiH u proceduru u ovu skupštinu. A u drugoj fazi, to znači u amandmanskoj fazi, može ko hoće da djeluje. Prema tome, ovdje danas treba da bude samo jedna rasprava, o jednom prijedlogu budžeta, a to je koje je dalo legitimni predstavnik po Ustavu BiH.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Ako još kod nekog ima dilema, mi upravo o tom i samo o tom prijedlogu danas raspravljamo, jer njega imamo u proceduri. Tako da nema dilema, znači nema drugih prijedloga, samo je jedan prijedlog. Mislim da ne bude još dilema oko toga. Raspravljamo o načelima Prijedloga zakona.

Nema više prijavljenih. Zaključujem, evo sad ima.

Uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, uvaženi gosti, ja se izvinjavam, ja sam mislio da će predlagač ipak obrazložiti Prijedlog zakona o Budžetu. Rasprava o budžetu i

njegovo usvajanje od strane parlamenta, u normalnim državama, je najvažniji političko-ekonomski čin kojim se trasira stabilnost i razvoj države u jednoj budžetskoj godini i ja mislim da je u najmanju ruku bilo pristojno od članova Predsjedništva da prisustvuju tom činu, a da ne kažem da su bili obavezni da prisustvuju.

Odgovoran pristup izradi budžeta počiva na nekoliko hronološki poredanih aktivnosti. Prvo, utvrđenim ciljevima koji se postavljaju pred budžet, jer budžet, pored što obezbjeđuje funkcioniranje institucija i države, budžet je i određeni socioekonomski instrument politike države. Zatim, daljnja faza je realna procjena prihoda u budžetskoj godini. Naredna faza je racionalno utvrđivanje rashoda budžetskih korisnika i države i, naravno, analitičko dokumentaciono praćenje momenata budžeta.

Ono što je ovdje danas kristalno jasno, pred ovim prijedlogom budžeta nema nikakvih ciljeva, već je ovo jedan račun bez krčmara. Drugo, ovaj prijedlog budžeta počiva na nerealno procijenjenim prihodima ili bolje rečeno na prihodima koji su, umjesto procjene od strane kompetentnih institucija, utvrđeni procjenama franko rukav od strane Predsjedništva ili bolje rečeno dva člana Predsjedništva. Ovaj prijedlog budžeta počiva na skandalozno, reći ću, i nemoralno utvrđenim rashodima, kao da se radi o buvljoj pijaci, a ne o racionalnom trošenju javnih prihoda i sredstava poreskih obveznika. Ovaj prijedlog budžeta ne uvažava i nema meritornu podlogu analitičko dokumentacionih tendencija, bilo u globalnom, bilo na nekom nižem nivou. Mene osobno već iritiraju, također, riječi 'finansijska kriza i recesija' ali ovaj budžet, nažalost, se ne može smatrati ozbiljnim bez analitičke procjene i tog faktora, a u ovih 126 stranica ovog dokumenta ja nisam ni naslutio te riječi čiji uticaj ozbiljni ljudi računaju i procjenjuju, svi izgleda osim nas. Garantiram vam da se na ovako neodgovoran i nakaradan način budžet ne donosi niti u jednoj državi u svijetu. U našem slučaju se prvo, kao na buvljaku, utvrđuju rashodi i prema njima se onda skrajaju prihodi. Ja vjerujem da ministar Vrankić i njegovi saradnici dobro znaju kako treba proceduralno, tehnički, stručno napraviti budžet, ali ovdje, nažalost, čini mi se, nema ni procedure, ni tehnike, ni struke.

Dozvolite da kažem ili iznesem bar neke opservacije oko ovog prijedloga budžeta, bez pretenzija da će imati bilo kakvog uticaja da se bilo šta promijeni u drugom čitanju, ali neka bar se nađe u stenogramu ove rasprave. Prvo, dvije tehničke stvari. I ovoga puta postavljam pitanje: Zašto nekome treba da ove tabele prihoda i rashoda budu ovako nepregledne i pisane ovako minijaturnim pismom? Ne vidim za to niti jedan opravdan razlog, pa ni onaj tehničke prirode. Ako je tehničke prirode, ja se stavljam na raspolaganje da to praktično demantujem. Molim vas, je li ozbiljno da se Prijedlog zakona o Budžetu 29. decembra kao uporedni analitički pokazatelj nudi izvršenje Budžeta za prvih šest mjeseci ove godine. Zar je moguće da se, ako ne za 11 mjeseci, nije moglo obezbijediti kumulativno izvršenje Budžeta, bar za devet mjeseci. Mi utvrđujemo i donosimo budžet, a da nemamo bar procjena njegovog izvršenja, iako bi bilo normalno, da ne kažem obavezno, da smo raspravljali prethodno o rebalansu Budžeta. I meni nije jasno zašto rebalansa ni ove godine nema ni u ...

Moram postaviti svima nama još jedno logično pitanje: Šta se dešava u državi u kojoj se prihodi od dobiti Centralne banke usmjeravaju u javnu potrošnju? Tvrdim vam da onaj ko odluči da 115 miliona KM prihoda od dobiti Centralne banke usmjeri u javnu potrošnju ne misli dobro

ovoj državi ili ne zna što čini, posebno ako to čini u vrijeme ovakvih globalnih finansijskih i ekonomskih kretanja u svijetu.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

RIFAT DOLIĆ:
Molim?

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

RIFAT DOLIĆ:

115 ukupno. Kolegice i kolege, nudim, kakvu god hoćete, opkladu onome ko me uvjeri da u svijetu postoji bar jedna država u kojoj plaće i naknade troškova zaposlenih čine 60% ukupnih rashoda budžeta. Priča o plaćama budžetskih korisnika je dovoljno ispričana i prepričana i ovo 60% je, nažalost, rezultat i našeg morala i naše svijesti i našeg odnosa prema ukupnom stanju u državi.

Ne mogu a da ne kažem, s obzirom da je oko toga najviše riječi ovih dana, da i u ovom budžetu na račun navodnog zalaganja za podršku Programu povratka izbjeglih i raseljenih lica, ponovo preko leđa povratnika, pokušavamo politički profitirati. Ja iskreno podržavam svaki napor i svaku podršku povratku izbjeglih i raseljenih građana BiH. Dakle, podržavam i višestruko veća izdvajanja iz Budžeta koja su ovde predviđena za ove namjere, ali ne podržavam da se to radi onako kako je do sada rađeno, bez analiza o tome kako je i, naravno, bez promjene strategije podrške povratku. Ovako kako smo to do sada radili ne pomažemo povratnicima već ih obmanjujemo i politički ih manipuliramo.

Želim odati priznanje onome ko je radio analitičko-dokumentacionu osnovu za dio ovog budžeta koji se odnosi na servisiranje vanjskog duga BiH. Zahvaljujući ovim analitičkim podacima, meni je daleko jasnije kako i za koje namjere je država BiH zaduživana u svijetu. Iz ovih podataka se opravdano izvlači zaključak da su oni koji su u ovom periodu vladali ovom zemljom i zaduživali je politički trgovci, i da BiH u procesu zaduživanja, kao ni u brojnim drugim oblastima, nema, nažalost, strategiju prioriteta zaduživanja. Nakon uvida u analitičke pokazatelje za servisiranje vanjskog duga, odgovorno tvrdim da je ovo segment u kojem je jako prisutna diskriminacija i segregacija građana, regija i lokalnih zajednica u BiH. Vjerujem da će ovo pitanje zaduživanja i servisiranja duga biti predmet ozbiljne rasprave u Parlamentu i drugim institucijama ove države, jer za to ima razloga.

Na kraju da kažem, iako se radi o prvom čitanju i uz sve uvažavanje potrebe da se donese i usvoji Budžet institucija BiH za 2009. godinu što prije, ja ne mogu dati podršku ovakvom konceptu Budžeta. Podrška proceduri i načinu kako je došlo do prijedloga ovog budžeta i podrška njegovoj stručnoj konstrukciji, za mene je uvreda za poslanika i, naravno, uvreda za struku i ja to, uz puno uvažavanje, ne mogu podržati.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, ja ću vrlo kratko. Veoma je važno da su principi ovoga Prijedloga zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2009. godinu, da su principi ovoga zakona prihvaćeni na Komisiji za finansije i budžet. I zahvaljujući tome, mi imamo sad priliku da raspravljamo o načelima ovoga predloženog zakona.

Ja bih se samo osvrnuo na jedan od stavova u Mišljenju Komisije za finansije i budžet u kojem se govori, kako stoji: 'Zadužuje se Komisija za finansije i budžet Predstavničkog doma i Ministarstvo finansija i trezora da u saradnji sa resornim ministarstvima u amandmanskoj fazi utvrde Prijedlog zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza, sa strukturom prihoda ... koji bi bili u okvirima koje je utvrdilo Fiskalno vijeće i strukturom rashoda ... koji bi bili uvaženi u granicama mogućnosti i prijedlozima Predsjedništva BiH.' Dakle, ponavljam, ...dosta je važna stvar i pozitivno je ... što su principi na sjednici Komisije za finansije i budžet prihvaćeni, dakle u okvirima ovim. Postoji, mislim da ćemo iznaći mogućnosti da se u okviru ovoga što je predloženo i od Predsjedništva ... da ćemo to u jednoj amandmanskoj fazi, vodeći računa o svim stvarima, posebno o ovim oko ovih zahtjeva iz Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, da ćemo tu naći mogućnost ... da ovaj budžet usvojimo u ovoj godini.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Kalabić i Ahmetović, jesu li replike ili rasprave? Replika. Prvo uvaženi zastupnik Kalabić, pa onda uvaženi zastupnik Ahmetović.

DRAGO KALABIĆ:

Pa vrlo kratko s obzirom da je predsjedavajući Komisije ostao malo nedorečen, zadržao se na činjenici da je on glasao protiv ovog zaključka, ali nije rekao da je Zaključak usvojen na Komisiji i da je taj zaključak sastavni dio Izvještaja i da je on kao za nas prihvatljiv na taj način kao sastavni dio Izvještaja, znači zajedno sa ostalim dijelom. Ovdje je potpuno jasno, znači da se ovaj budžet dovodi u okvire koje je odredilo Fiskalno vijeće, i to je potvrda Fiskalnog vijeća kao institucije i vraćanje nekog digniteta. Mi smo usvojili Zakon o Fiskalnom vijeću i ono je bilo poljuljano malo ovim stavovima Predsjedništva i kao jedna od mlađih institucija, ali evo, mi na ovaj način vraćamo dignitet i gdje su najodgovorniji ljudi za fiskalni sistem ove zemlje dali svoje mišljenje i dali svoje stavove i na zadovoljstvo ih usaglasili. Na tim osnovama SNSD je spreman i može razgovarati o ovom budžetu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, replika.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, replika možda na izlaganje gospodina Bahtića i gospodina Kadrića. Mi smo i prije godinu dana imali prijedlog iz Predsjedništva, dakle Budžeta. I u tom prijedlogu je bio prijedlog za izbjeglice, povratak, ono o čemu svi ovdje vole da govore, je bio negdje 2 do 3 miliona, ako se ja dobro sjećam. I mi smo ovdje unutar parlamentarne većine i amandmanima to popravili na 33 miliona, 23 + 10 za Srebrenicu.

Dakle, bila je i tada jedna dimenzija i odnos kad je u pitanju povratak. Dakle, sad se nama želi praviti neka politička priča kako jeste neko za povratak, neko nije, neko manje, neko više itd., itd. Mislim da ovaj prijedlog budžeta treba usvojiti u principima i unutar, ponovo, ove parlamentarne većine to usaglašavati, jer je jedino tako moguće da ovaj budžet dobije zeleno svjetlo. Drugačije ne može. Ako sa takvim pristupom idemo, onda ćemo imati budžet; ako ne idemo, nećemo imati budžet.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Moram da pojasnim kolegi Kalabiću. Upravo, eto vidite što je dobro što ja nisam dao da se glasa i o principima zajedno sa ovim zaključkom, na kojem ste Vi insistirali. Glasalo se prvo o principima, izglasani principi, onda o zaključcima koje ja nisam podržao. A Vi ste insistirali da se glasa zajedno. Znači, odvojeno se glasalo o principima.

Također, govorim kolegi imenjaku Sadikoviću, jeste u prošloj godini je bila ista situacija. Ali se našao kompromis. I ova odluka Komisije je neki kompromis između Fiskalnog vijeća i Predsjedništva. A ne ovako samo da se naprave prividne granice Fiskalnog vijeća i ... Kompromis da, ali treba sjesti. Jer smo mi sjeli, evo zaključak je da članovi Komisije sjednu sa ministrom Vrankićem i da se vidi. Jesmo li mi to sjeli kad? Nismo sjeli, treba da sjednemo da vidimo šta je. Da se nađe taj kompromis kao i prošle godine, upravo tako.

A kolega Kalabić, dobro si bio oprezan, vidim da smo zajedno glasali da bi bilo drugačije sad sve.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Po običaju gospodin Bahtić to pokušava objasniti na neki svoj način, iako je rezultat ove priče potpuno isti, potpuno jasno. Komisija za finansije zajedno sa gospodinom Bahtićem odlučila je da vrati ovaj budžet u okvire Fiskalnog vijeća, i to je odluka Komisije kojom Vi predsjedavate. Znači, to je odluka Komisije kojom Vi predsjedavate i Vi ste u toj odluci učestovali na sebi svojstven način. I ... ono što od Vas očekujem da kao predsjedavajući Komisije saopštite takav stav i kad se ne slažete sa njim. Ne znači Vam to ništa što to malo nešto zavljučite na svoj poseban način. Principi su znatno širi od samog budžetskog okvira, znači jedan segment u okviru je u principima. Značajan dio stvari u principima se mi slažemo, znači to nije sporno. Onda bi to bilo potpuno poistovjećeno i nemoguće je o tome glasati zajedno. Zna se kako se glasa za principe, ali naš uslov i sad to jasno kažemo, vi to shvatite kako hoćete, znači naš uslov je da je to jedinstveni Izvještaj Komisije, jedinstveni Izvještaj, sa glasanjem za principe i glasanjem za ovaj zaključak Komisije i mislim da svi razumiju o čemu se radi i nema potrebe, bez obzira na ta Vaša neka, to je unutar, znam ja kud je upereno, ali ja želim da pojasnim kako da doprinesemo da izađemo iz ovoga i o čemu se radi u narednom periodu, a ne u ovome kako je to. I molim za korektnost kad su, i Vas predsjedavajući, kad su u pitanju izvještaji; ja molim, svako ima priliku za diskusiju kad su u pitanju izvještaji predsjedavajućih komisija. Oni trebaju da budu potpuno jasni, onako evo kako to radi gospodin Džaferović. Mislim da od njega možete vidjeti kako se prezentira izvještaj komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Pa, mi smo glasali o principima Prijedloga zakona kojeg smo dobili od Predsjedništva. A ovo, ... zaključci za koje mi nismo glasali, to se podrazumijeva normalno u drugoj fazi da amandmanski ide. Nema to danas veze sa principima, mi smo usvojili na Komisiji principe.

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

SADIK SADO BAHTIĆ:

A, ne, ne, to je, to je za drugo poluvrijeme što ti pričaš. A, o tome treba sjesti, o tom, po tom.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Dobro, drago mi je da ste vas dva člana Komisije potrošili obje replike na objašnjavanju ... rada svoje komisije.

Idemo sad dalje. Uvaženi zastupnik Savo Erić sljedeći je za raspravu.

SAVO ERIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja sam zaista na Komisiji bio zbunjen kad se ovo dešavalo i možete zamisliti za tri sata da nisam ukapirao šta su htjeli da donesu, ali sad mi je dosta toga jasnije. Molim vas, ja bih samo htio podsjetiti da smo mi u obavezi da slušamo struku, a ta struka dolazi preko našeg ministarstva, ministra i preko naše vlade, to je jedno.

I drugo, vi ste usvojili i glasali ste da se formira Fiskalno vijeće koje ima obavezu da sve ove dileme između razriješi, da složi, da iskombinuje, da se pojavi struka, da politika ostane u amandmanskoj fazi. I bio je dogovor da ćemo imati budžet do kraja ove kalendarske godine i dobro je, evo već smo tu negdje blizu, pa nadam se da će danas biti usvojeni ovi principi, a da sve ove nedoumice ostavimo u amandmanskoj fazi. Nadam se da u januaru ćemo izglasati taj budžet. Kako god razmislimo, veće će posljedice biti ako ga usvojimo u martu i veće štete nego 10, 20, 30 miliona da se pomjere stavke ovdje.

Ono što je zaista veliki problem, ako sagledamo ovaj spoljni dug i sagledamo plate, mi vidimo da u ovom budžetu ostaje veoma malo prostora za svađu i namirivanje nekih stvari. I podsjetiću vas samo, znači da je jedan od dugoročnih programa bio, znači svijetu nas ovdje, da riješimo status izbjeglih i raseljenih. Ja mislim u naredne dvije godine da to trebamo završiti. Mi ništa sa ovim budžetom ne možemo šire i bolje postići u narednom periodu. I ja predlažem zaista da se držimo toga i da pokušamo kroz amandmane završiti ovu fazu i da krenemo što prije na glasanje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovani dame i gospodo zastupnici, htio bih na samom početku da kažem da je ovo prvi posao, ozbiljan, Fiskalnog vijeća BiH u, za nas, najboljem momentu, jer sam uvjeren da utvrđivanje realnog okvira budžetske potrošnje od Fiskalnog vijeća jeste jedna od mjera ublažavanja ove ekonomske krize koja se nadvila nad BiH. Zato je vrlo važno da odluku Fiskalnog vijeća stavimo u centar našeg promatranja i oni koji misle da to nije moguće tako neka ponude alternativu. Da li je moguće startati sa takvom jednom važnom institucijom, a na samom početku imati rezerve prema odlukama koje to Fiskalno vijeće donosi, imajući u vidu da utvrđivanje okvira budžetske potrošnje štiti i niže nivoe vlasti iz kojih se finansiraju dominantno, u ovoj fazi ustavnih nadležnosti, i razvoj BiH i zapošljavanje i socijalna politika i mnogo drugih nadležnosti koje zasad nisu na nivou BiH. Zato je ovaj zaključak proizašao skoro ravnopravno sa podrškom principima budžeta, jer je to i jedini mogući način da budžet ostane u proceduri i da nađemo najbolje rješenje. Jer je šteta od nedonošenja budžeta neprocjenjiva i za BiH, ali i za niže nivoe koji ovih dana isto tako rade ovaj ozbiljan

posao. Da nije bilo ovog zaključka, principi ne bi bili podržani. Posao nije završen, dakle i danas je bitno da podržimo te principe da bismo sebi otvorili jedan prostor normalnog rada.

Moram reći da u ovom obrazloženju budžeta imamo stanovit napredak i oni koji čitaju budžete vide iz tog obrazloženja jasno koji se ciljevi žele i mogu postići sa raspoloživim sredstvima, sa realnom potrošnjom u budžetu. Ono što bi bilo pošteno istaknuti je da, u procesu planiranja budžetske potrošnje, nije došlo do ozbiljnog pomaka. Nadležna komisija nije uključena u pripremu budžeta, resorno ministarstvo je proceduru planiranja ovog budžeta pokrenulo na vrijeme, ali sporo i nedovoljno odgovorno planiranje budžetskih korisnika dovelo je do toga da su zahtjevi budžetskih korisnika puno veći od realnih mogućnosti BiH. I mislim da će jedno od polja našeg djelovanja zajedničkog, pored onoga što razmatramo izvještaje o reviziji, morati i biti edukacija i povećanje odgovornosti u planiranju budžeta.

Mislim da je pošteno da u ovom momentu istaknemo i mogućnost da u ovakvom budžetu možemo potpuno implementirati tek doneseni Zakon o plaćama u institucijama, pri čemu je važno napomenuti da je došlo do povećanja osnovice tek za 7,5%, a da su zahvaćena sredstva 28% veća. I to je glavninu našeg nekog prostora, željenog, za neke druge projekte, jednostavno zarobilo ili blokiralo u želji da se implementira taj vrlo važan zakon. I ne bi se moglo reći da ima ljudi koji ne bi podržali ono što predlaže Predsjedništvo BiH. Dakle, srce bi htjelo da to podrži. Ono šta nije dobro je da je tamo došlo do nadglasavanja i pored konsultacije između Predsjedništva i Fiskalnog vijeća. To nadglasavanje u Predsjedništvu na određeni način blokira jedno, evo da kažem, prirodno odlučivanje i u Komisiji za finansije i budžet, a otežat će i odlučivanje u ovom domu.

Pa kad se sve sabere, kad se sabere činjenica da je zbog nastale ekonomske situacije realno očekivati usporenost provođenja reformi u BiH, jer za njih treba novac, onda mislim da je podržavanje principa na kojima je urađen ovaj budžet i podržavanje ovog zaključka koji nas obavezuje da zajednički pravimo jednu drugu prihvatljiviju strukturu rashoda u budžetu – jedini način da dođemo do budžeta danas ili u narednih 30 dana.

Moram reći, a neću replicirati ako meni neko nešto kaže, svi oni koji govore da jesu za ovaj budžet a koji ne podrže ovakav princip, pristup, to u principu znači da nisu za ovakav budžet. Oni koji su zaduženi za izvršavanje budžeta znaju kolika je razlika kad imate budžet i kad imate odluku o privremenom finansiranju. Efekti od donošenja budžeta taman mogu pokriti one naše želje koje bismo htjeli da ispunimo sebi donošenjem budžeta sa drugačijom strukturom prihoda i drugačijom strukturom rashoda.

I mislim da je na kraju važno istaknuti i ovaj podatak. Koliko je teško bilo usaglasiti ciljeve i želje i resornih ministara govori i podatak da nije planirano povećanje broja zaposlenih u institucijama u 2009. godini dok se ne popuni planirani broj iz 2008. godine, pa tek oni koji obezbijede u tim preraspodjelama određena sredstva dobit će posebnu saglasnost da to rade. A nema nijedne institucije koja ne bi željela nove zaposlene. To samo govori da smo bar u tom dijelu shvatili koliko je važno da ovaj budžet realno planiramo da bismo i nižim nivoima vlasti ostavili dovoljno prostora da tamo obezbijede sredstva, pored onoga što su njihove ustavne nadležnosti i za poticaj razvoja i novog zapošljavanja.

Zato nas sve pozivam da Izvještaj Komisije podržimo, dobro bi bilo da ga podržimo jednoglasno, jer nam to otvara mogućnost da zajednički onda u ovim narednim danima radimo i da dođemo do prihvatljive strukture budžeta i u prihodima i u rashodima, koja će biti manje od onoga šta priželjkujemo, što smo, može biti, očekivali, a bit će taman dovoljna da institucije BiH mogu nesmetano funkcionisati. I ma koliko bilo politikantski, mislim da jeste centralno pitanje da nije moglo ili smjelo ostati 300 hiljada KM za podršku povratku. Bez obzira na probleme tamo u implementaciji projekta, mislim da postoji spremnost, koju smo ovdje osjetili i u pauzama, da se ta pozicija posebno stavi u centar našeg promatranja i da se značajno popravi i da, na kraju, dobijemo budžet koji će nam svima omogućiti da se mi onda bavimo onim što je naša, može biti, izvorna nadležnost – donošenje zakona i ono drugo što treba da radimo, a da Vijeće ministara i resorno Ministarstvo finansija može realizovati ono što je zacrtano u ovakvom budžetu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jašareviću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

U svom današnjem kratkom izlaganju vezano za Nacrt budžeta koji imamo i zaista da poslanik Jašarević nije objasnio ovo meni bi ostalo nejasno, bez obzira na ono što smo dobili u pisanoj formi i ono što je objašnjavao predsjedavajući Komisije za finansije i budžet kakvi su stavovi same komisije. I ne samo to, evo nemamo ni predlagачa i onda dođemo u situaciju da Parlamentarna skupština se nalazi između odluka Fiskalnog vijeća, Vijeća ministara, Predsjedništva BiH, nama ostaje da čutimo i da samo molimo Boga kada će doći da glasamo i da idemo i da se na taj način odnosimo o dokumentu koji je najbitniji dokument u sljedećoj godini u svim državama pa tako i u BiH.

Ono što ja zaista, evo u ovom ... koristeći, razumijevajući i vrijeme i potrebu da skratimo naše rasprave, želim da kažem da žalim što mi nismo imali priliku da o budžetu raspravljamo prije dva mjeseca i ja ne vidim nijedan razlog ... zbog čega su Vijeće ministara i ove prethodne dvije institucije druge, koje sam nabrojao, čekali da do ovog momenta da ne usvojimo budžet prije budžetske 2009. godine. I uz jedan zahtjev Vijeću ministara, i nadam se da će on biti ispoštovan, odnosno ispoštovan zaključak Parlamentarne skupštine, znači i ovog doma i Doma naroda o dostavi 'Plana za rješavanje smještaja institucija BiH' koje smo usvojili i usvajajući prošli Budžet za 2008. godinu. Ja se nadam da ćemo mi taj plan dobiti uz prijedlog budžeta, s obzirom da ona informacija koju smo dobili, zaista, i jedno pismo na desetak strana i ono ne rješava taj problem, s obzirom da su značajna sredstva za te namjene predviđena u Budžetu.

U tom smislu, evo ja ne bih druge podatke ovdje iznosio s obzirom da se radi o principima. I nadam se da ćemo podržati ove principe kao što je i rekao moj prethodnik, gospodin Jašarević.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Naniću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja kažem da napredujemo, evo imamo ovaj budžet predviđen za ovu godinu u ovoj godini. Kad ćemo ga donijeti? Ja se nadam da nećemo dočekati prvo tromjesečje nego da ćemo ga imati u januaru mjesecu, ukoliko danas prihvatimo principe, odnosno ukoliko prihvatimo Izvještaj Komisije uz jednu napomenu, odnosno moja zapažanja. Gledajući ovaj materijal, ima tu dosta nedostataka koje bi trebali objasniti. Pa npr. organizacije onih šest za policije, policijske strukture, ovdje ih nigdje ja nisam mogao vidjeti u Planu finansiranja, što postavlja pitanje: da li je uopšte obuhvaćeno, kako će se one finansirati itd.? S druge strane, moram da kažem da ovom prilikom želim da izrazim svoje nezadovoljstvo što ministar za finansije nije izašao i iznio nam osnove Nacrta budžeta za 2009. godinu, iz jednog prostog razloga što mi se čini da je upravo ovaj budžet i predviđen i sa kojim se ministar složio, jer njegov stav na Fiskalnom vijeću je bio da je nedovoljno sredstava ovim budžetom koje je Predsjedništvo dalo sa prijedlogom, koji je potpisao gospodin Radmanović, mislim da tu je negdje, zadovoljava ministra za finansije.

I, s druge strane, ja ovaj dopis predsjednika stranaka bih daleko više cijenio da je ovo dopis Fiskalnog vijeća Parlamentu, a ne predsjednika stranaka. Ja ću to reći iz jednog prostog razloga, što mi nije logično da u potpisu tri predsjednika stranaka imate: jedan je strojar, jedan je politolog, jedan je pravnik, a Fiskalno vijeće ne sačinjavaju ovi ljudi. Fiskalno vijeće sačinjavaju predsjedavajući entitetskih vlada i ministri finansija. Mislim da bi to bilo logičnije i ovaj dopis bi za mene kao poslanika daleko bio snažniji i motivisaniji da je ovdje potpisalo Fiskalno vijeće, a ne predsjednici stranaka. No, ne želeći ništa da se komplicira, ni da se išta replicira, smatram da bi trebalo ići na usvajanje principa, s tim da se u ovoj amandmanskoj fazi ovi nedostaci, koje mi vidimo, prije svega uz dogovaranje, molim vas, uz dogovaranje, koje bi se moralo obavljati upravo u Komisiji, pokuša doći do budžeta koji bi bio, ja bih rekao, balansiran između želja i mogućnosti. Ali bi bio usvojen u ovom parlamentu kao jedinstvena cjelina, i to u onom dijelu da se to završi već u januaru 2009. godine.

Hvala vam velika.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bešliagiću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, kolegice i kolege, cijenjeni gosti, evo ja neću duljiti. Izvješće sa Povjerenstva za financije i proračun je jasno reklo i iz njega proizilazi i smisao, odnosno glavne crte i oni problemi, odnosno ono neslaganje koje je bilo i na ovoj komisiji, a isto tako i danas ovdje. Dakle, imamo činjenicu da je Prijedlog proračuna koje je uputilo Predsjedništvo

povećan za 200 milijuna maraka od onog što je došlo od Vijeća ministara. A još, što je isto tako važno, od onog što je usvojeno, usvojeno kao okvir na Fiskalnom vijeću. Ja, iskren da budem, bio bih puno sretniji da možemo danas usvojiti, odnosno da možemo danas govoriti i o puno većem proračunu, jer je stvarno za institucije BiH potreban puno veći iznos proračuna, jer su potrebe puno veće.

Ovo kad govorim ne govorim o onom što je 75% ovog budžeta, to je plaće, nego govorim o drugim potrebama, a to su potrebe povratka, potrebe smještaja institucija BiH, potrebe smještaja DKP predstavništava u inozemstvu i samo za ove dvije stavke, dakle smještaj institucija i za rad institucija BiH i DKP mreže godišnje izdvajamo nekoliko desetaka milijuna maraka. I to već činimo tako nekoliko godina. Ja smatram da bi trebalo isto tako, kad raspravljamo o proračunu za narednu godinu, uzeti u obzir i ove potrebe i planirati ih, odnosno ako ne mogu biti, a sad kako stvari stoje vrlo teško ih je staviti u okvir proračuna, nego da trebamo tražiti načina kako ovo isfinancirati. Moguće je na način zaduženja za ove kapitalne investicije i ono što ostaje i kroz ovaj proračun nije na pravi način tretirano, a to je sredstva za povratak raseljenih i izbjeglih osoba. Isto tako smatram da bi trebalo Vijeće ministara izaći, u nekom razumnom roku, sa jednim planom kako riješiti ovo pitanje, odnosno kako ga rješavati u narednih, ne znam, tri, pet godina. Koja su to sredstva, kako ih osigurati i koji su to izvori?

Ali mislim da ono što je usvojeno u ovom proračunu, a to je da sredstva za povratak u visini od 300 tisuća maraka, mislim da nisu realna i da jednostavno trebamo ići barem na onaj iznos koji je bio u ovoj godini. Ne bih govorio o tome kako su sredstva za povratak u ovoj godini raspoređena. Ona su raspoređena i njihova implementacija je u tijeku i ja sam uvjeren da će biti vrlo brzo, za nekoliko mjeseci, velika većina tih sredstava implementirana, naravno poštujući procedure koje smo mi ovdje propisali, a to je, prije svega, mislim na Zakon o javnim nabavkama.

I ono što je, isto tako, vrlo bitno i važno jeste napomenuti, kad govorimo o principima ovog proračuna, da ipak se najvažniji principi poštuju. A to je da su prihodi i rashodi usuglašeni, da se ne planira deficit, da se ukupna javna potrošnja dovodi u okvire realno raspoloživih sredstava. Isto tako da se poštuje i novoformirana institucija i njen stav, to je Fiskalno vijeće koje određuje gabarite javne potrošnje. I uz ovaj zaključak koji je usvojen na Povjerenstvu za financije i proračun, mislim da u tom treba tražiti rješenje i tražiti kompromis. I danas mislim da trebamo usvojiti principe, a u narednom periodu i to, čini mi se, u što je moguće kraćem roku, kroz amandmane doći do teksta proračuna koji će biti prihvatljiv i da ga čim prije usvojimo. Jer ja mislim da je puno veća šteta od toga da nemamo proračun, da ga nemamo na vrijeme, nego u tome da ne mogu biti, a neće biti zadovoljeni svi zahtjevi, niti zahtjevi koje je iskazalo Predsjedništvo kroz ovaj prijedlog, jer i oni, ja ću ponoviti, nisu dovoljni, dovoljno veliki, dovoljno kapacitirani da se riješe svi problemi koje stvarno trebamo riješiti.

Dakle, moje je viđenje, evo i jedan na kraju prijedlog jeste da principe prihvatimo, a da u okviru rasprave, naročito u ovoj drugoj fazi, amandmanskoj, da isto tako zadužimo Vijeće ministara da traži način i predloži Parlamentarnoj skupštini rješavanje ovih nekih pitanja, a to je, prije svega, kako osigurati potrebna sredstva za povratak i kako riješiti sredstva za kapitalne investicije, prije svega za smještaj institucija i za smještaj naših DKP-a u inozemstvu, da ne

plaćamo više najamninu, nego da konačno dobijemo svoje prostore. Ja sam uvjeren da će to biti i ekonomski isplativo, a to će pokazati jedna analiza koju očekujem da uradi Vijeće ministara.

Evo toliko. Dakle, predlažem da usvojimo principe, a da o detaljima razgovaramo u drugom čitanju, kada ćemo kroz amandmane doći do onog teksta koji može dobiti ovdje većinu.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Remzija Kadrić, replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Nije replika nego, možda dodatak, ispravka krivog navoda. Kad je u pitanju povratak, postoje neke strategije u ovom Ministarstvu za izbjeglice, imaju ovu strategiju povratka u narednih tri godine, ja mislim da bi to trebalo Ministarstvo ili da objasnilo ili da podijeli se ova strategija povratka u narednih tri godine. I tamo se govori u ovoj strategiji: oko 100 miliona na godišnjem nivou bi bilo potrebno za povratak. Što se tiče Ministarstva, postoji i drugi način. Dakle, imaju određeni ti dokumenti, treba to podijeliti poslanicima da ljudi imaju u amandmanskoj fazi da vidimo o čemu se tu sve radi. Prema tome, postoje neki dokumenti koji idu u prilog ovome što je Velimi Jukić govorio.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, prihvatam ono što gospodin Kadrić kaže da postoji Strategija za povratak izbjeglica. Ali kada smo ovdje imali postavljanje pitanja članovima Savjeta ministara i odgovore, tada sam tražio, a i ranije kad njih nije bilo ovdje, kada će se formirati fond za nadoknadu imovine, kao da je jedan od tri ravnopravna vida za rješavanje pitanje izbjeglica. Pa je rečeno da fond nije formiran, zato neće biti ni planirana sredstva u budžetu. Pa to će uvijek tako biti. Ja nisam rekao da sva sredstva koja su predviđena za povratak izbjeglica koja imaju prioritet se usmjere u taj fond. Ali hoće li se neko sjetiti da 13 godina izvrši svoju obavezu, pa da krenemo sa simboličnim sredstvima.

_____?
/nije uključen mikrofon

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Molim. Nema izgleda. Nema ovdje ništa izgleda. Dakle, uvijek smo dovedeni pred neki svršen čin, pričamo o raznim strategijama, o ovome, o onome, kao da ja ne bih bio srećan, i svi vi ovdje, da je riješeno pitanje izbjeglica. 450 porodica u kolektivnim centrima u 2008. i 2009. godinu dočekuju, samo u RS-u. Kada će se njihovo pitanje, ja mislim da nema prioritarnijeg pitanja od toga, da ljudi nisu po šupama bez ikakvih uslova i ne znam ni ja čega itd., itd. Ali, mi

nikad ovom kompleksnom pitanju nismo prišli sa svih aspekata i dovoljno ga razjasnili. Nego kako god, upadne negdje pred kraj godine, mala sredstva. Tačno su mala, hajmo povećati. Iz kojih to treba prihoda, odakle će ona doći i kako, mi ćemo to amandmanima, pa kad onda amandmanima ne možemo se dogovoriti, evo vi ste protiv budžeta, evo vi ste protiv ovoga. Ma nismo ljudi protiv ovoga. Ali dajte jednom da usmjerimo.

I kao što je ovo zamka, Predsjedništvo predložilo. Naravno da je meni jasno da je Predsjedništvo, po Ustavu, predlagač. Ne ponižavam tamo članove Predsjedništva koji su preglasali onog jednog člana iz RS-a. Ali koliko god su oni radili na izradi ovog budžeta toliko sam i ja radio. Eto i ja sam sve one stavke pregledao, učestvovao u njima, a nisam ga još ni vidio. Pripremi Ministarstvo, njima prosljedilo, oni formalni predlagač, koji ja poštujem, po Ustavu. Ali, kad ćemo mi uvažavati institucije koje mi osnujemo? Evo, osnovali smo Fiskalno vijeće, za koje smo svi kukali da nam treba, treba nam, ono će riješiti ove probleme i sad ga mi ne priznamo. E pa, stvarno, dokle će ovaj parlament sam sebe o jadu zabavljati i onda druge uvlačiti u cijelu ovu priču.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Velimir Jukić, replika.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, ja ću vrlo kratko. Gospodin Kadrić je rekao, dakle postoji Strategija povratka. Upravo se ja na nju referiram kad sam maloprije govorio da trebamo zadužiti Vijeće ministara da iznese plan, program osiguranja sredstava za implementaciju ove strategije. Dakle, ona je negdje oko 500 i nešto miliona maraka u naredne tri godine. Ja sam rekao period od tri do pet godina, ali da vidimo točno koji su to izvori, dinamika i da onda stvorimo kapacitete institucionalne da se mogu ta sredstva kvalitetno, da li je to sadašnja Direkcija za povratak ili neka druga, i da njih dodatno kapacitiramo, da se osigura realizacija ove strategije, upravo to jeste ono. I zato, ponovit ću, ni ovo što je predložilo Predsjedništvo nije dovoljno i ne osigurava potrebnu dinamiku za realizaciju ove strategije. I zato trebamo, kao što je već rekao, ponovit ću to, usvojiti principe, a u drugoj fazi usvojiti i proračun i zatražiti od Vijeća ministara da napravi plan realizacije ove strategije.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, članovi Savjeta ministara!

Znači, rasprava o budžetu koja se odvijala u prethodnim danima sa raznim izjavama na televiziji, u ovoj komisiji obesmišljava rad ovdje u Parlamentu i obrazlaganje sad svojih stavova u vezi sa time. Ja želim da kažem jasno ono kako će se SNSD u narednom periodu ponašati, kako bi možda olakšali nekima koji još razmišljaju da ovdje daju podršku ovom budžetu ili ne.

Mi smatramo da način na koji je došao, ovo ne bih nazvao budžetom nego spisak želja iz Predsjedništva, nas je opredijelilo da danas glasamo za ovaj budžet, sa Mišljenjem Komisije čiji je sastavni dio ovaj zaključak koji je usvojen. To je čisto pragmatično razmišljanje, znajući da ovdje nema ni člana Kolegijuma u vezi sa usaglašavanjem i svim onim aktivnostima koje u Poslovniku moramo da uradimo, pri čemu nismo glasali za principe budžeta nego smo dali podršku Prudskom sporazumu i dali smo šansu, podržali šansu da Prudski sporazum zaživi u prvoj tački njegovog provođenja. To je stav SNSD i što se nas tiče, ako ćemo se držati tog sporazuma, danas možemo imati budžet u oba čitanja. Ako ostali nisu spremni, mi ćemo ići korak po korak.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo!

Postoji jedna izreka: kad se udruže strani plaćenici i domaći izdajnici, eto za jednu državu belaja. Razumije se, molim vas, razumije se da se to ne odnosi na prisutne, da ne bi bilo zablude i da ne bi bilo replika, da neko razmišlja oko toga ko je strani plaćenik, a ko je domaći izdajnik. Ja sam zato rekao da se ne odnosi to na prisutne. Ali ima ljudi koji određene stvari ne gledaju sa aspekta stvarnosti, realnosti i postojanja. Ima ljudi koji kažu: malo se izdvaja za privredu, i tačno je da se malo izdvaja za privredu; koji kaže malo se izdvaja za izbjeglice, i tačno je da se malo izdvaja za izbjeglice; ali, kad pogledate konstrukciju države kakva je napravljena, onda je to katastrofa. Onda više od svih mogućih zarada treba najmanje 70% za izdržavanje ogromne administracije koja postoji.

Ja sam bio ministar kantonalni, bio sam na federalnom nivou i znam kolika je to ogromna mašinerija koju treba da izdrže svi ovi budžeti. Međutim, ovdje je rasprava da li je u pravu Fiskalno vijeće ili Predsjedništvo, ili, ne znam, neko drugi. Sa jednom malom dobrom voljom, koja bi iznosila 2 – 3 posto na svim nivoima vlasti od općine do države, uopšte ne bi došlo u pitanje postojanje ovog budžeta ili stvaranje ovih, kako neki kažu, nepotrebnih troškova ili troškova koji će dovesti u ovo. Sa tom sitnom cifrom mi bi mogli da uštedimo više od 300 miliona maraka, a ovdje je ministar finansija koji je bio ministar finansija na državnom nivou, ja vjerujem i na kantonalnom, i koji zna koliko se ostvaruje gdje za koji budžet i kako se to ostvaruje.

Međutim, ja sam se digao najviše radi jedne stvari. Mi uvijek pričamo i svake godine govorimo o povratku izbjeglica, a kad god pravimo budžet onda najviše krešemo sredstva za povratak izbjeglica. Pa gdje nam je onda moral? Gdje nam je onda ono što smo mi proklamovali i gdje nam je ono što mi trebamo da radimo? Ja nisam vidio da ni na jednom nivou, od općine do države, da je skresano za plaće. Da je 2%, da je 3% smanjeno za plaće, ne bi bilo potrebe uopšte raspravljati oko toga da li treba za izbjeglice dati 109 miliona ili ne treba. Ja smatram da treba dati 200 miliona za izbjeglice. I treba da dođe, ako hoćemo da uradimo ono što treba, a to je da

oni koji trebaju da se vrate na svoja ognjišta, pa bilo odakle, onda nikada nije dovoljno sredstava da pomognemo tim ljudima.

Jedne prilike kad sam bio ministar predlagao sam, na jednoj vladi, da izdvajamo 2% od svih plaća da bi riješili izbjeglice, a onda su mi rekli, kaže: 'Nemoj to govoriti, to su Titove riječi, jer je on i za Crnu Goru izdvajao 2%, pa od Crne Gore napravio državu.' I to je istina, i to je istina. Izdvojio je ogromna sredstva sa 2% koja su mogla da obnove Crnu Goru poslije zemljotresa. Da to nije uradio, ne bi sad bila Crna Gora nezavisna država. Bila bi neka rupa tamo koja ne može ni da preživi.

Zato ja kažem, u ovome čitanju, smatram da treba prihvatiti principe, treba se prihvatiti ovo što je predložila Komisija, a treba se dobro razmisliti da li i gdje kresati ovaj predloženi budžet. Ja nisam apsolutno za to da se kreši bilo kakav budžet za povratak izbjeglica. Za njih smatram da treba još više izdvojiti sredstava, i to nije nikakva demagogija. Mi se prisjetimo, bez obzira da li su to Srbi, Hrvati, Bošnjaci ili bilo ko, pa pogledajte one ljude koji žive u kolektivnim smještajima. Pa zar to nije sramota da mi to ne riješimo? A možemo riješiti sa dobrom voljom i sa svim onima koji glasaju. I neće biti ugrožen niko. Neće biti ugrožena ni Federacija, ni kantoni, ni RS. Neće biti ugrožena ni država. Možemo, ako hoćemo i ako se složimo da to treba da uradimo, a stalno pričamo da to treba da uradimo.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Ma, u stvari pojašnjenje. Dakle, mi nećemo biti za ovaj budžet u drugom čitanju ukoliko se nedvosmisleno ne napravi zaključak, odluka kojom se zadužuje država sa cca 400 miliona za potrebe povratka u sljedeće dvije godine. Nećemo podržati ovaj budžet. I mi smo za 400 miliona maraka. Da konačno nešto uradimo za te izbjeglice, i to u sljedeće dvije godine.

Ja sam razgovarao sa ljudima u Vijeću ministara. Oni cijene da to ne bi trebao biti nikakav problem. Da će se relativno lako doći do te sume i da se ta sredstva, jer ne možemo iz budžeta tako značajne sume izdvojiti kojim ovaj problem možemo riješiti, ali na ovaj način se to može riješiti, jer ćemo imati neki grejs period i onda ćemo to poslije vraćati desetak godina. Znači, 20 – 30 miliona ćemo godišnje vraćati. To ćemo relativno lako riješiti, jedan ogroman problem u državi, koji će zatim otvoriti rješavanje niza drugih bitnih problema.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Branko Dokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, replika je uvaženom poslaniku Ajanoviću. Svi se mi verbalno zalažemo za ostvarivanje većih budžetskih sredstava za povratak itd., itd. Ali hoću da podsjetim da skoro 39

miliona maraka za ovu godinu u Fondu za razvoj i povratak nije u opticaju samo zato što Federacija BiH nije uplatila ni jednu jedinu marku u taj Fond, a svi ostali su to realizovali. Dakle, ja bih volio da kad se govori o tome da se iskreno o tome govori i da se na iskren način traže metode i načini da se tim ljudima pomogne i da se realno stvore sredstva za realizaciju tog pitanja.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović, replika.

EKREM AJANOVIĆ:

Pošto sam prvo htio da repliciram uvaženom Izetbegoviću, ja ću podržati njegovu ideju, ali pod uvjetom ... da se budžet države zaduži i da ta sredstva idu u Fond, znači preko Ministarstva za civilne poslove, za poslove koji su namijenjeni za to, jer onda će ta sredstva sigurno doći i onda ćemo ta sredstva sigurno dobiti. A, ako mi idemo formalno, zadužiti ćemo se za izbjeglice, to mačku o rep, da izvinete na izrazu.

A sada gospodinu Dokiću. Danas sam mu mislio replicirati više puta, ali hvala Bogu da nisam, jer nekad moj temperament je takav da repliciram, a poslije mi žao što repliciram određenim ljudima, bolje da im reknem ovako u lice kad se sastanemo ja i on. Ali ovdje ja hoću njemu da kažem da on nema uopšte razloga da meni replicira, jer sam ja rekao, jer nisam nikad bio ministar u RS-u, bio sam ministar u Federaciji i rekao sam: u Federaciji, gdje mi iz Federacije govorimo o povratku, da mi smo to učinili kako treba. Prema tome, moj govor nije bio usmjeren ni protiv RS-a, ni protiv bilo koga, ali je bio usmjeren na to da mi imamo dovoljno sredstava pošto imamo ogromnu administraciju. Imamo ogromnu administraciju, tu se valjda svi slažemo, radi ustrojstva države, da mi možemo sa malim postotkom smanjenja određenih stavki da možemo naći dovoljno sredstava da možemo pomoći dosta izbjeglicama.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Ja ću replicirati kolegi Izetbegoviću i reći ću da ću podržati njegov prijedlog zaključaka, ali neće mi biti drago da, nakon izvjesnog vremena, njegov klub ponovo ne podrži formiranje istražnog povjerenstva, ako se ti novci zloupotrijebe.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, replika.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ne znam je li replika uvaženom profesoru Ajanoviću, ali drago mi je da je prihvatio ovo što je Klub SDA rekao kao ideju da se riješi problem izbjeglica i vidim da se pomalo prepoznaju ideje i dobre ideje SDA, kad je u pitanju rješavanje ukupnih problema u BiH.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena, molim vas, molim vas malo pažnje. Vi što ste se ispričali, saslušajte i druge koji bi nešto rekli. Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja sam sa pažnjom slušala dosadašnje diskusije i posebno mi je drago da je danas u više navrata ovdje istaknuta podrška, u prvom čitanju, Prijedlogu zakona o Budžetu koje je Predsjedništvo kao ovlašteni predlagač dostavilo u parlamentarnu proceduru. I posebno mi je zaista zadovoljstvo da su svi svjesni, barem sudeći po diskusijama, specifične težine problema brige za izbjeglice, rada državnih institucija itd., i baš mi je drago posebno zaista da postoji ovdje dovoljno osjećaja da korekcije koje je Predsjedništvo napravilo povećavajući stavku za povratak izbjeglica i jačanje državnih institucija su ovdje naišle na opštu podršku. I evo, dozvolite da izrazim zadovoljstvo, posebno ova plebiscitarna podrška koja će, nadam se, uslijediti glasanjem o principima ovog budžeta koje je predložilo Predsjedništvo. I s obzirom da kao što sam mogla zaključiti su ovdje svi za povratak, za što prije rješavanje problema povratka izbjeglica, jačanje državnih institucija itd, postoji opšti koncenzus da se dakle ti problemi riješe, usvoje principi ovog budžeta, ja bih predložila da odmah danas idemo i sa drugim čitanjem i da odmah usvojimo ovaj budžet i u drugom čitanju.

Dakle, predsjedavajući, ja sam imala potrebe da ovo predložim i da skrenem pažnju na sljedeće. Vi ste na samom početku današnje rasprave, između ostalog, povodom diskusije jednog poslanika iz Kluba Stranke za BiH, pomenuli da je pred nama isključivo prijedlog ovlaštenog predlagača, dakle Predsjedništva, Prijedlog zakona o Budžet institucija, a da to isto niste uradili kasnije kada su drugi pominjali neke druge prijedloge koji su bili, te prvi prijedlog Vijeća ministara, te Prudski sporazum itd. Ja vas molim da podsjetite i ubuduće sve poslanike da raspravljamo o budžetu koji je došao od strane ovlaštenog predlagača i da bilo kakve promjene, u skladu sa nekim sporazumima, dogovorima, itd., znače pristajanje na neke kompromise u smislu smanjenja pojedinih stavki budžeta koje je predložilo Predsjedništvo.

Hvala vam.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Za diskusiju se javio predsjedavajući, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, ja iskreno nisam mislio raspravljati o ovoj temi, jer sam, ono što sam na početku rekao, mislio da ćete to uvažiti. Danas raspravljamo samo o načelima, računao sam, evo, znam kakav je sastav Komisije koja je podržala načela, uz zaključak koji je predložen, da je dovoljna podloga kako bismo prošli ovo prvo čitanje i kako bismo sve ovo što smo danas ovdje ispričali iskazali u amandmanskoj fazi kroz predlaganje amandmana. Amandmana koji mogu značiti smanjivanje postojećeg okvira proračuna i amandmana koji mogu značiti povećavanje predloženog okvira.

Međutim, slušajući sve ove rasprave i, moram reći, prije svega svekoliku plebiscitarnu brigu za povratak prognanih, moram, i zbog toga sam se javio za raspravu. Kako traje povratak prognanih, uvijek je postojala u svim institucijama, u svim parlamentima, ovakva deklarativna briga o povratku prognanih. Nažalost, znamo koliko ih se vratilo zahvaljujući toj brizi. I znamo koliko ih danas uživaju podršku onih koji se usude da se vrate. I ja se uvijek naljutim kad slušam ovako ovu priču, uz svo uvažavanje, koja meni liči na jedno žestoko prosipanje demagogije i skupljanje najjeftinijih političkih poena na ljudima koji danas žive kao građani drugog reda u svojoj vlastitoj zemlji. Jer mi, koji ih deklarativno podržavamo, gdje god stignemo, ovisi gdje smo vlast na lokalnoj razini, nastojimo im zagorčati život i nastojimo učiniti taj povratak onemogućenim. Nastojimo ih natjerati da ponovo odu tamo gdje su se vratili. Nije pitanje para potrebnih za povratak i nemojmo zavaravati ni sebe ni povratnike. Ni do sada to nije bilo pitanje para. Bilo je pitanje naše iskrene volje da stvarno svima omogućimo da žive tamo gdje žele živjeti, gdje su živjeli i gdje prirodno da žive.

Šta smo mi, svako od nas, učinili da ljudima koji su se vratili, osim sirotinjskog krova nad glavom, često puta i pet puta manjeg nego što su ga imali, omogućimo? Koliko ih je se zaposlilo u institucijama državne vlasti, od lokalne do najviše razine, tamo gdje su radili? Koliko ih je se uposlilo u javnim poduzećima i ustanovama? Koliko ih se vratilo na direktorske pozicije u škole, dječije vrtiće itd., itd., tamo gdje se mi pitamo i ovdje koji sjedimo? Znači, svako za svoju sredinu, pošteno neka pogleda? I nemojte, nije pitanje ovih 30 miliona. Jeste da 30 miliona ne može riješiti problem povratka. Mi ćemo se posvađati žestoko oko 30 miliona ili 50, možda i oko 500, i ni to nije rješenje. Ja osobno mislim da same pare, sam novac, bez obzira da li ih bilo 10, 50 ili 550 miliona KM, neće riješiti problem povratka u BiH.

Ja bih volio da je strategiju povratka resorni ministar, odnosno Vijeće ministara, predložilo ovom domu, pa da raspravimo o toj strategiji. Da mi uopće znamo sada, evo sada kad raspravljamo o tih 10, 20, 30, 50, ili 550 miliona, kuda će te pare. Šta ćemo postići s tim parama? Hoćemo li opet postići nekoliko krovova nad glavom i ljude koji su u bijedi tamo gdje bi trebali normalno živjeti? Kako ćemo ih uposliti? Kako ćemo im osigurati da mogu živjeti dostojno svakog čovjeka? Imaju li takvi projekti? Ja moram reći da ne vjerujem da imaju, jer do sad nisam vidio realizaciju ni jednog takvog projekta. Znači, ni jednog takvog projekta. Jedino ako nismo se sjetili nekih projekata u zadnja tri mjeseca ili u zadnjih 15 dana, otkad raspravljamo o proračunu. Mi se povratnika sjetimo kad raspravljamo o proračunu. I sjećam se rasprave prošle godine. Tad se mi sjetimo toga i počnemo licitirati i skupljati političke poene na njima.

Ja moram reći, evo nemojte mi zamjeriti što zloupotrebljavam i vaše i svoje vrijeme ovdje, ali nije problem toga hoće li biti manje ili više sredstava. Svakako da bez sredstava odgovarajućih nema realizacije nikakvog programa, pa ni ovog programa. Ja bih volio, mislim da je uvaženi zastupnik Nanić, nema ga, predložio prošli put plan smještaja institucija BiH. Nismo ga dobili još. Da vidimo koliko uistinu šta to planiramo gdje smjestiti. Da ja ne licitiram, ja bih volio da znam sad taj plan i da znam treba li nova zgrada za Vijeće ministara. Treba li ili ne treba? Ali nam to Vijeće ministara treba reći. Meni mnogi kažu, ovako u nekim kuloarskim razgovorima, nema dovoljno prostora. Vi na svakoj sjednici Proširenog kolegija pitate kada će se Vijeće ministara iseliti iz ove naše zgrade ovdje u kojoj mi sjedimo, kako bismo mi stvorili uvjete za svakog zastupnika? Gdje ćemo ih iseliti? Oni kažu da nemaju mjesta tamo gdje bi ko trebali. Znači, treba nova zgrada. Ako treba nova zgrada, koliko para košta nova zgrada? Ne mogu na cestu. Jasno je da ne mogu na cestu. Ali moramo znati, sad ovog trenutka kad raspravljamo o proračunu, koliko treba para osigurati i da uđemo u investiciju, da zakopamo novu zgradu za Vijeće ministara, vladu, kako hoćete nazovite je. Znači, nemamo ni to. I opet ćemo mi oko toga se sada politički razmoilaziti, skupljati nekakve poene, neko će više brinuti o državi, neko manje, a u biti svi će biti u pravu i niko neće biti u pravu.

Koliko nam treba za razvoj diplomatsko-konzularne mreže? Sjećam se rasprava o racionalizaciji, pa ne znam ni ja sad. Možda i ne treba Južnoj Americi negdje veleposlanstvo BiH, a možda i treba. To je čitav kontinent jedan. Za to trebaju pare. Da li je u predloženom proračun predviđeno dovoljno sredstava da mi tamo gdje trebamo, gdje su naši vanjsko-politički prioriteti, imamo adekvatna diplomatsko-konzularna predstavništva. Šta je sa Briselom? Pričamo evo tri-četiri godine, makar ovdje kako smo ovdje, dvije godine kako smo u Parlamentu, kako treba riješiti pitanje smještaja naše misije tamo i svih naših diplomata kojih bi sada trebalo da ih bude makar jedno pet puta više nego što ih danas ima u Briselu, a govorimo o Europi, o Europskim integracijama itd. Koliko plaćamo za podstanarske kirije ovdje po Sarajevu itd., itd.? Ali bi to morali, ja moram reći, morali bi uistinu puno prije nego što prijedlog akta, koji se zove Prijedlog zakona o Proračuna, bude na stolu, ako govorimo o planovima, pa danas argumentima govoriti, ne licitirati nekakvim iznosima za koje svako može ponuditi argumentaciju, a za koju svako opet može kontra argumentaciju ponuditi. Znači, jer nemamo utvrđena pravila igre i onda postoji mogućnost, svako od nas, ovisno od slučaja do slučaja, prezentira ona koja njemu u datom trenutku odgovaraju.

I zbog svega ovoga, znači predlažem svima nama ovdje da usvojimo prijedlog načela Prijedloga zakona o Proračuna u prvom čitanju. Uvaženoj kolegici Azri ću odgovoriti, a moram reći da nije ona drugačije bih malo odgovorio. Jasno je svakome, ko zna čitati, da mi danas u proceduri imamo samo jedan Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i jasno da drugi ni jedan i ne možemo imati, to je vrlo jasno. Ja sam neke, pokušavajući dobronamjerno da ih upozorim da ne šetaju, imamo samo prijedlog Predsjedništva. Uvaženi ministar financija, gospodin Vrankić, je ovdje iz poštovanja ovog parlamenta. Ali on nije predlagatelj ovog proračuna. Je li to logično ili nije, to je priča za ustavnu reformu, koju ćemo, ako Bog da, nekad pričati u ovom parlamentu. Za mene bi bilo logično da on brani Prijedlog zakona o Proračunu. Međutim, logično bi bilo da ga brani onaj ko ga predlaže. Nažalost, onaj ko ga predlaže, nemamo danas ovdje predstavnika te institucije da ga brani. Da brani ovo oko čega se mi konačno svađamo ovdje.

Znači, predlažem da usvojimo Prijedlog zakona o Proračunu u prvom čitanju, sa Mišljenjem i Zaključkom nadležnog povjerenstva, a u amandmanskoj fazi da se prepustimo i racionalnostima, i željama, i našim vlastitim procjenama, možda nam proračun naraste koju stotinu miliona, a možda se i smanji koju stotinu miliona. Ali o tome ćemo imati priliku da se izjašnjavamo u drugoj fazi, da ne bismo dalje ovdje trošili i vrijeme i strpljenje jedni drugima.

Hvala vam lijepo.

Sefer Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Uvaženi predsjedatelji, poštovani poslanici, na neki način, osjećam se prozvanim. Ne želeći da politiziram ovo pitanje, to je najgora usluga u ovom problemu o kome se diskutuje, ali pošto je spomenuto nekoliko puta, u nekoliko diskusija, pitanje ove strategije, samo mogu da kažem da je više od godinu dana rađeno ovoj strategiji, Revidiranoj strategiji povratka, u kojoj su učestvovali oba ministarstva entitetska, zadužena za ovo pitanje, svi nivoi vlasti, državno ministarstvo, međunarodne sve organizacije, 50 različitih nevladinih organizacija itd. I nakon svega utvrđena je, u junu mjesecu, Revidirana strategija povratka 2009.–2011. godine.

Mi smo taj dokument stavili na javnu raspravu. Dobila je podršku na svim instancama o čemu je bilo riječi i ova je strategija upućena u 10. mjesecu, evo vam zvanični dokument, na Vijeće ministara na usvajanje, a potom bi išla na Parlament. Međutim, čak mogu vam reći da je na Odboru za unutarnju politiku ova strategija dobila podršku i prošla kao takva. Međutim, intervenisali smo još dva puta u međuvremenu prema Vijeću ministara, čak, i danas da se stavi na dnevni red. Ona još ni do danas nije stavljena. Mogu reći da je Ministarstvo, čak i u pogledu ovih novih inicijativa oko produženja do 2014., reagiralo na taj dokument, dakle kroz identifikaciju problema, preporuka i prijedloga mjera za unapređenja pristupa plana izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika.

Dakle, što se tiče ove strategije, radi se o tome da je striktno, detaljno, poimenično utvrđeno 47.000 porodica koji žele da se vrate u domove. To je 153.000 osoba. Izračunata su sredstva koja su za to potrebna. Sve ima u ovoj strategiji. Pored one strategije iz 2000. godine, načina rješavanja, predloženi su i drugi modaliteti. Dakle, pored izdvajanja svih nivoa vlasti da se koriste i iz privatizacije sredstva i iz, također, međunarodnih kredita sredstva itd., da ovdje ne govorim u vezi toga da ne bih politizirao, jer to se vraća zapravo kao bumerang, što god više o tome se govori.

Isto tako bilo je određenih kontraverzi, nedobronamjernih istupanja oko realizacije. Taj dokument oko realizacije ovogodišnjeg budžeta, također je dostavljen 10.11. u Vijeće ministara da se uputi Parlamentu, gdje su iskazani podaci po odlukama od 4. mjeseca za rekonstrukciju, od 5. mjeseca za kolektivne zgrade, od 6. mjeseca, ne znam, oko održivosti povratka, u 9. mjesecu odluke oko kondominija itd., itd. Sva sredstva su usmjerena, ona su u fazi realizacije. Predsjednik ove finansijske komisije rekao je koja je to procedura. Dakle, ova devetočlana komisija donosi odluke o kvotama i namjenama usmjerenja sredstava, općine implementiraju, dakle raspisuju javni poziv itd., kasnije provode tender, Ministarstvo vrši monitoring, a sve se skupa isplaćuje preko Fonda za povratak. Dakle, to je ta šema koja je propisana zakonom, koji je

prvo donio visoki predstavnik, a potom ova skupština usvojila taj zakon i te se procedure u implementaciji ovih pitanja moraju da poštuju.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Haliloviću.

Sljedeći je, na listi prijavljen za raspravu, uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Gospodine predsjedavajući, mada su moje kolege već govorile, imajući u vidu i tok diskusije koji je u međuvremenu išao, ja bih htio samo da kažem nekoliko riječi radi pojašnjenja naših ukupnih stavova.

Mi, već je rečeno, i mi smo se izjasnili, kao klub, da je ovo jedan minimum koji garantuje da se može razgovarati o normalnom funkcionisanju institucija, odnosno o uspostavljanju konačno onih institucija koje su već, odlukama ovog parlamenta, usvojene. Mi smatramo da ovaj iznos budžeta od milijardu i dvije stotine miliona, govorim o ovom dijelu koji se tiče finansiranja, uslovno rečeno, institucija mimo, ne govorim sad o ovom dijelu koji se odnosi na servisiranje vanjskog duga, jer što kažu, mi kad ne bi usvojili budžet, to nam valja uraditi. Kad bi ukinuli sve ovo, opet nam to valja obezbijediti iz sredstava onih 5,5 milijardi maraka koliko će se okvirno ove godine da se ubere kroz Upravu za indirektno oporezivanje od PDV-a.

Dakle, mi imamo jako puno primjedbi na neku unutrašnju strukturu unutar ove milijarde i dvjesto miliona, koliko se nalazi u Prijedlogu zakona o Budžetu institucija. Ima tu dosta stvari ...o kojima mislimo da se mogu u amandmanskoj fazi drugačije malo preraspodijeliti. Ali, ovo povećanje od dvije stotine miliona maraka koje je dato, u odnosu na ono što je prošlo Fiskalno vijeće, je, ako ništa, dobar znak sa stanovišta kakva je struktura tih dvije stotine miliona. Naime, tu se, prije svega, radi o nekom finansiranju aktivnosti koje nisu plate, struja, troškovi, putni nalozi i sl. U ovoj strukturi od dvije stotine miliona koliko je Predsjedništvo povećalo prijedlog koji je dobio od Fiskalnog vijeća radi se o kvalitetnih dvije stotine miliona koji zaista govore o finansiranju funkcija koje trebaju institucije BiH da provedu. Ovaj iznos od 97.533.000 za povratak izbjeglica, koji je brutalno drugačiji u odnosu na inicijalnih 300.000 maraka, govori u stvari o funkciji implementacije Aneksa VII. Dakle, ovih 97 miliona nije za povećanje plata, nije za povećanje putnih troškova. Ono što nama smeta, ako je već se smatralo da ovih milijardu i dvije stotine nije baš dovoljno realna cifra, ljudi, ipak imamo neka povećanja u okviru onoga što je predloženo od Fiskalnog vijeća, koja objektivno govore samo o povećanjima koja su, prije svega, za održavanje administrativnog aparata. Uzmite primjer, navodim samo, iznos povećanja brutoplate naknada ukupno iznosi nekih 30%, iznos povećanja putnih troškova iznosi nekih 40%. To nisu povećanja koja su u funkciji realizacije nekih programa kao što su ovih dvije stotine miliona o kojima je ovdje riječ.

Također, ovdje imamo, uslovno rečeno, nešto što je racionalno do kraja. Ovaj prijedlog koji je dat od Predsjedništva govori o dodatnih 12.600.000 maraka za, uslovno rečeno, kupovinu

za potrebe Ministarstva vanjskih poslova, ne Ministarstva vanjskih poslova nego za potrebu države, za potrebu kupovine diplomatsko-konzularnih predstavništava. Zašto je to racionalno ne treba posebno objašnjavati. Vi imate tu kalkulaciju i siguran sam kad bi Ministarstvo finansija dobilo zeleno svjetlo, političko zeleno svjetlo, da nam ovo obrazloži, siguran sam da bi im lakše bilo da obrazlože zašto da kupujemo sada nekretnine vani, nego da sada obrazloži zašto ih ne kupujemo. Ja njih potpuno razumijem. Naročito razumijem situaciju delikatnu u kojoj se našao ministar finansija, odnosno dopredsjedavajući Vijeća ministara, koji ima, uslovno rečeno, jedan problem koji je sasvim logičan u politici, da i sam bi lakše obrazložio neke stvari koje ovdje mora na drugi način da obrazloži, jer brani političku poziciju, što je potpuno razumljivo. Ali 12.600.000 je racionalno uložiti sada u nabavku nekretnina u nekim zemljama u situaciji kada se zna da će iduća godina biti godina u kojoj će nekretnine bolje vani biti kupovati nego za dvije ili tri godine.

A ova povećanja za plate i putne troškove, koje ćemo mi ovdje trošiti, možemo ostaviti za neka druga vremena. Dajte da vidimo kako da odvojimo sredstva da domaćinski poslujemo sa cifrom koja god da je. Uzmite zatim cifru od 58.200.000 koja je data za, koja se predlaže ovdje, za Ministarstvo odbrane, za ustrojavanje nekih NATO standarda. Vi znate jako dobro da mi imamo problem inače – siguran sam da ima ovdje, da su tu kojim slučajem ministar odbrane i vanjskih poslova itekako bi mogli argumentovano govoriti u prilog ovoj mojoj tezi – da imamo inače pritisak da određeni dio društvenog proizvoda moramo ulagati za ova sredstva, odnosno za dostizanje NATO standarda, jer naš je sutra prelazak kvalitativno novi, iz Partnerstva za mir u neki novi status i itekako zahtijeva određena ulaganja.

Dakle, vjerujem, kad bi počeli na ovakav način da razgovaramo, da bi nam bilo mnogo jednostavnije. Dakle, ovih dvije stotine miliona, šta želim da kažem, ovih dvije stotine miliona koje su ovdje predložene dodatne, mnogo je lakše njih obrazložiti, nego puno onoga od milijarde i jednog miliona koje stoji u inicijalnom prijedlogu. Zato mi smatramo, ukoliko želimo da pomognemo da se dobije budžet, mada malo je nejasno koja će većina da ga usvoji, ali, da bi postalo jasno koja će većina da ga usvoji, dajte da ne gubimo vrijeme, mi smo spremni danas da podržimo u prvom čitanju, upravo da bi kroz amandmansku fazu pokušali da dođemo do jednog budžeta, na koji ćete opet vi, na kraju, sigurno imati neke ideje koje će nama biti malo čudne, pa se možda nećemo oko toga složiti. Ali mi zaista vas pozivamo, evo kao ljudi koji hoće da konstruktivno djeluju, zaista, uz puno uvažavanje neslaganja koje imate između sebe, mi želimo da vam pomognemo, mislim da, što kažu, ne gubimo vrijeme. Ovo se može sada opet, sada da ovo ne prođe ili da tražimo neko novo vrijeme, opet će neka parlamentarna većina koja možda nema većinu u Predsjedništvu. Jedini način da dođe do proračuna je da pusti prvo čitanje i da onda amandmansi djeluju neka parlamentarna većina oko budžeta.

Zato je naša sugestija da se ne iscrpljujemo previše. Mi imamo vrlo konkretnih primjera, imamo i pozitivnih primjera. Ja se nadam, ako nekog pohvalim ovdje, da mu neću napraviti problem. Ali vi ovdje imate institucija, i to baš institucija s kojima ja često imam problema, evo, npr. Obavještajna služba je primjer domaćinskog ponašanja u Proračunu. Kad vidite koliko su ljudi u prvih šest mjeseci – ja sam sticajem okolnosti u Mirkovoj komisiji, pa imam uvid u to malo više i vidim tačno – kad pogledate prvih šest mjeseci koliko su potrošili iz Proračuna u prošloj godini u odnosu na to koliko su planirali, vidite da su ljudi planirali koliko će i da potroše. Plus – minus. Pogledajte strukturu pa ćete vidjeti. Jel' tako, Šemso, da je tu bilo manje-

više, vi imate nekih drugih ministarstava i nekih agencija u kojima imate u prvih šest mjeseci ispunjenost 5% ili 280%. Nešto nije uredu, mislim. Ako ispuni neko 5% ili imate opet primjer nedomaćinskog poslovanja, kao što je recimo Agencija za strane investicije, pa pogledajte, u prvih šest mjeseci su potrošili 250% planirnog za čitavu godinu. Ne znam šta rade revizori tu, to je posebno pitanje, valjda ćemo i o tome razgovarati. Imate, također primjer Agencije za promociju stranih investicija, tipičan primjer nedomaćinskog poslovanja, tipičan primjer. Dva miliona je planirano za pomoć stranim investitorima za čitavu godinu. Prvih šest mjeseci je sve potrošeno, a drugih šest mjeseci Bog dragi zna na šta će izaći, a nismo nijedne marke uspjeli domaćim investitorima, makar gestom dobre volje, da nešto pomognemo ili domaćim izvoznicima.

Ja zaista smatram da u drugoj fazi mi ćemo izaći sa konkretnim prijedlogom, ali bih volio da nam nadležani ministar sigurnosti, pretpostavljam, da nam kaže šta misli uraditi sa provođenjem policijskih zakona, policijskih reformi. Moj kolega Bešlagić je o tome već nešto govorio. Mi očekujemo od vas impute, jer ipak prije šest mjeseci smo dobili Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju zato što ćemo, je li, imati policijsku reformu, pa bi dobro bilo da vidimo imamo li namjeru nešto iduće godine na temu te policijske reforme da implementiramo, evo vidim ovdje nema nijedne marke. Zašto nema ništa za Agenciju za informaciono društvo? Vjerovatno zato što je danas možda usvajamo, odnosno danas je možda imamo, odnosno kad Dom naroda je potvrdi imat ćemo je, ali se i to manje-više zna otprilike gdje idemo, a ovdje u ovom budžetu nema.

Dakle, dobro bi bilo da iskoristimo vrijeme, što je moguće manje iscrpljivanja, da dodemo, da prodemo kroz prvu fazu, da se vi onda presaberete i da vidite ko objektivno misli ovo da usvoji, koja parlamentarna većina. Ja iskreno smatram da, eto da ne bi ispalo da sam se previše približio ovim što više neće da repliciraju, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je tipičan primjer u kojem treba podržati ono što piše u ovom budžetu, a treba promijeniti ljude koji su ovo realizirali. I o tome treba da razgovaramo. Nije prirodno da se ide u traženje novih sredstava, niste u stanju da upotrijebite i onda objašnjavate zašto vam je neko drugi kriv.

Uz puno uvažavanje, ovo što ovdje ...

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Privodim kraju. Mislim, gospodine predsjedavajući, da treba razmisliti. To predlažem ovima koji pokušavaju da nađu zajednički imenitelj, nema potrebe da mi kod rasprave o budžetu obećamo jedni drugima da ćemo osigurati iznalaženje povoljnog kredita ili izdavanje obveznica od Vijeća ministara. Ovo je pravi trenutak da nam u narednih 15 dana do usvajanja proračuna kažete šta ćete od to dvoje? I ko je nosilac toga? I u krajnjem slučaju ovih 90 miliona koji je planirano ovdje, pa dajte da vidimo da se to onda stavi kao polog za međunarodni kredit, a ne da to odmah trošimo, jer onda možemo zaista, ako ste ozbiljni da dobijemo kredit, ako ste ozbiljni da emitujemo obveznice, onda dajte da odvojimo 100 miliona i da dignemo na osnovu toga, da se zna ko je zadužen za kredit i kako, mi smo spremni to podržati. Ali nismo spremni podržati,

da budem vrlo jasan, ovaj budžet koji nam je stigao od Fiskalnog vijeća, jer on nas u stvari vodi u potpuno krivom smjeru, osim ako se samo ne traži dobijanje vremena do ljeta, koje će biti mnogo toplije, kažu, ove godine, ne zbog ozonske rupe.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Vidite, ja sam slušao ovdje nekih 11 minuta kolegu Lagumdžiju koji je govorio da ne trebamo se baviti detaljima nego principima i da treba što prije preko ovoga da pređemo, usvojimo principe, idemo dalje, a onda se on bavio toliko, toliko je detalja ubacio u svoju diskusiju da jedino ako to nisu neki detaljni principi o kojima je on govorio, tako da sada meni više ništa nije ovdje jasno. Dakle, SDP? Član Predsjedništva iz SDP-a je predlagač ovog zakona, a SDP ima značajne primjedbe na raspored prihoda. Predlagač zakona, član Predsjedništva iz Stranke za BiH – ja sam stekao dojam da ljudi neće da podrže ovaj budžet, kako su diskutovali danas ovdje, tako da mi zaista nije jasno. Dakle, ako smo se izjasnili ko je za budžet, ko nije za budžet, a jesmo izgleda svi klubovi, ne vidim stvarno svrhu ovih ovakvih diskusija kao što je bila sadašnja diskusija kolege Lagumdžije. Naravno, kolega se neće ljutiti, mogao je on to vrćenje u krug svih nas ovdje i onih brojki u dva minuta strpati, a ne u 11 minuta i postigao bi, vjerujte, veći efekat. Bar kod mene bi postigao veći efekat, a sigurno mu je značajno to što bi kod mene postigao veći efekat.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa nije replika, ispravka krivog navoda. Ja sam, nadam se, bila vrlo jasna da podržavamo Prijedlog zakona o Budžetu institucija koji je došao od strane Predsjedništva u prvom čitanju, štaviše mi smo predložili da odmah idemo sa usvajanjem i u drugom čitanju. Dakle, mene čudi da je gospodin Novaković stekao neki pogrešan zaključak, odnosno nešto drugačiji zaključak. I u tom smislu, evo, ako treba još jednom da podržim, odnosno ponovim punu podršku Prijedlogu zakona o Budžetu koji je došao od Predsjedništva, barem što se tiče Stranke za BiH.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sa Mišljenjem Komisije.

Uvaženi poslanik Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Izgleda da smo kolegica i ja negdje vrlo brzo reagirali, ali ona je bila brža, tako da jedan dio moje replike ona je već rekla. Dakle, ja ne znam iz čega se moglo zaključiti da Stranka za BiH neće podržati principe, jer smo svi mi rekli da hoćemo. I kao što je kolegica rekla, ne samo principi nego mi smo danas spremni usvojiti ovaj budžet, ali evo. Ali kad sam već se javio da iskoristim svoju priliku za repliku.

Dakle, pored toga što ćemo podržati principe, ja predlažem da ne pričamo puno o detaljima, da pričamo o principima i mislim da bi bilo korektno dozvoliti ministru finansija da on iznese svoje mišljenje o Prijedlogu zakona o Budžetu institucija, možda bi nam bilo lakše, možda bismo manje pričali. I treća stvar, da kažem da sam zaista zadovoljan slušajući ovo šta su rekle kolege iz SDA, a ja sam razumio da su oni spremni isto tako podržati ovaj prijedlog budžeta, posebno onaj dio koji se odnosi na izbjeglice, što je za mene jako prijatno iznenađenje.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja se zahvaljujem kolegi Novakoviću što je pokušao da sebi razjasni da li se radi o detaljnim principima ili principijelnim detaljima o kojima sam govorio. Ovdje se radilo o detaljima koji ilustruju principe za koje se mi zalažemo. Jer, u protivnom, ako se govori samo o principima bez jednog detalja koji će taj princip praktično objasniti, onda to uopšte nisu principi s kojima smo ozbiljni, nego su to principi iza kojih se krijemo da bi oborilo upravo nešto zbog detalja. Vi znate da u principu u ovoj zemlji đavo nikad nije ležao u principima nego uglavnom u detaljima. Primjeri su svježi, vrlo prisutni, vrlo dobri kao ilustracija. Prudski sporazum je postao problem kad se ušlo u objašnjavanje principa. Tri dokumenta koja su napravljena prije nekoliko dana su kao razjašnjenje tih principa krenuli u detalje, pa su ušli u nove principijelne detaljne probleme, a sad, kad počnu da detalje prevode u konkretne još detaljnije principe, tek će onda sve otići u dosta neprincipijelne detalje.

Zašto sam, gospodine Novakoviću, želio da obrazložim ovih dvije stotine miliona? Zato što sam smatrao da dvije stotine miliona, koje je Predsjedništvo precizno i taksativno pobrojalo, zavređuju malo ozbiljniju elaboraciju, upravo da ne bi neko pomislio da su to oni onako ispalili dvjesto miliona. A zašto je, da ne bi nesporazuma bilo, zašto su, ja sad govorim u ime jednog člana Predsjedništva s kojim sam se konsultovao da ga pitam šta su oni to radili i kako su ovo radili, pa sam iz toga shvatio, je li, da su oni upravo htjeli da pomognu Parlamentu, da Predsjedništvo ne bude usko grlo, jer Predsjedništvo nema budžeta bez ustavne uloge Predsjedništva. Predsjedništvo je moralo izaći sa nečim, Predsjedništvo je moglo uzeti pa onaj inicijalni prijedlog od milijardu i sto miliona osnovnih troškova bez servisiranja stranog duga, oni su mogli ući u detaljno prestrukturiranje te milijarde i sto, ali oni su sa ovih dvije stotine miliona vrlo jasno dali do znanja u kom smjeru treba dalje da tražimo rješenje, upravo da bi pobjegli od nepotrebnog gubljenja vremena. Jer, opet na kraju je stvar neke vladajuće koalicije

kako će popeglati tih milijardu i sto ili možda milijardu i tristo. I da li će se opredijeliti za to da administraciju finansira ili da administrira i neke potrebe kroz tu administraciju.

Dakle, žao mi je, gospodine Novakoviću, ako sam Vam bio nejasan, ali znajući Vašu lucidnost čisto sumnjam da je Vama nejasno i kad vam neko nejasno priča, a kamoli kad Vam neko jasno priča.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sljedeći je za repliku uvaženi poslanik Sadik Ahmetović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ja sam u ovom parlamentu prvi mandat. Ima ovdje poslanika koji sjede više mandata i danas na dnevnom redu imamo ovaj budžet, po meni, najbitniji dokument koji Dom donosi. I svi oni koji kažu da mi, eto, hoćemo danas da donesemo, mi smo za to da danas donesemo, evo i mi smo za to da danas donesemo ovaj budžet. Ali svi vi koji tako govorite znate unaprijed da on neće proći. Pa nemojte, to se znalo kad je glasalo Predsjedništvo da neće dobiti podršku ni u ovom domu. I sad se igrate sa osnovnim dokumentom koji treba usvojiti na ovom domu. Samim tim, igrate se sa državom. Mislim da to, možda sam ja previše iskren pa tako govorim, ali ako se igramo politike na takav način i želimo državu dovesti u jednu možda tešku situaciju u narednom periodu bez budžeta, daj da se igramo.

/mikrofon nije uključen/

SADIK AHMETOVIĆ:

Ja iznosim svoj stav. Evo nikome nema potrebe da repliciram. Repliciram igri oko Prijedloga zakona o Budžetu institucija BiH. Eto o tome.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se slušamo. Danas smo imali namjeru da završimo ovu sjednicu. Replika, uvaženi poslanik Lazar Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine zamjenice predsjedavajućeg, kolegice i kolege poslanici, moja replika, zapravo krivi navod, odnosi se na ispravku krivog navoda uvaženog poslanika Zlatka Lagumdžije. Zapravo, Predsjedništvo nije poštovalo principe donošenja budžeta institucija BiH za 2009. godinu. Prvi i osnovni princip koji je narušen je dokument Okvirnog budžeta od 2006. do 2009. gdje je apsolutno drastično narušen taj princip za 36%, dakle u odnosu čak na utvrđeni od strane Fiskalnog savjeta od 12%, ne ulazeći u pojedinosti i ne sporeći potrebu da Predsjedništvo može da predlaže, zapravo ustavno pravo Predsjedništva je da predlaže, kao predlagatelj budžeta, ali poštujući ove principe.

Takođe, ne osporavajući ni pojedine stavke, neću ulaziti u detalje, apsolutno sam mišljenja da je potrebno biti senzibilan prema problematici povratka i položaja izbjeglica i raseljenih lica. Ali, molim vas, čime se BiH priprema za iduću godinu, kao godinu globalne i teške ekonomske krize, kada predlaže povećanje budžeta institucija koje niti su socijalnog niti razvojnog karaktera. Da li je to stavka od nekih 60 miliona kada je u pitanju Ministarstvo odbrane da približno ispunjava NATO obaveze? Pa valjda, ja bih razumio da smo predvidjeli povećanje za stavku Direkcije za evropske integracije, za pojedina ministarstva koja imaju tu funkciju, ali Ministarstvo odbrane ovu stavku može da ispunjava i na drugi način. Da li BiH, bez obzira kolike su Oružane snage, treba tolika brojnost Oružanih snaga, potpuno nepripremljenih i neosposobljenih za standarde NATO-a ili smanjenje i ušteda po tom osnovu ili realna lokacija sredstava u smislu ispunjavanja obaveza prema NATO-u?

Takođe, BiH, kada su u pitanju ulaganja u objekte? Tačno je, to je od posebnog značaja kada su u pitanju diplomatsko-konzularna predstavništva, ali neću ulaziti u te detalje, potrebno je razmisliti kakva je diplomatsko-konzularna mreža BiH u svijetu. Da li su nam potrebna sva ta diplomatsko-konzularna predstavništva, da li su neka ukinuta neopravdano i zbog čega i da li nam je značajnije sada da jačamo ljudske resurse i kapacitete u predstavljanju BiH itd. Neću, uvijek kad o tome govorim postoji mogućnost da kaže neko da sam protiv države BiH. Ja sam za jačanje svih kapaciteta države BiH ali takođe za nešto što je potpuno i sasvim normalno. Mi ne možemo uzimanjem dvije stotine miliona tako nereacionalno raspoređenih,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

LAZAR PRODANOVIĆ:

završavam predsjedavajući, neracionalno raspoređenih oduzimati nižim nivoima vlasti koje imaju odgovornost i za socijalno razvojnu komponentu.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, diskusija. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, dame i gospodo, ja ću pokušati da o ovom dokumentu koji je danas pred nama govorim objektivno, dakle onako kako stvari i jesu, bez imalo uvijanja i bez imalo politizacije, a čini mi se da je dobar dio današnje rasprave obilježen upravo ovom zadnjom riječju, karakteristikom koju sam ja izgovorio, dakle politizacijom. I to je normalno kada se budžet usvaja, na budžetima padaju vlade, na budžetima se podržavaju vlade, na budžetima se obara vlast itd.

Međutim, mi ovdje treba da poredamo, prije svega, neke činjenice. Prvo, da bi znali o čemu govorimo, o čemu se radi, prvo, ovaj dom kao i Dom naroda, dakle Parlamentarna

skupština BiH nedavno je donijela Zakon o Fiskalnom vijeću i to, čini mi se, jednoglasno nakon amandmana, je li tako, i jako smo bili zadovoljni kada smo donijeli taj zakon i formirali instituciju koja treba da utvrđuje okvire budžeta u BiH, kada se tiče Jedinog računa.

Druga stvar, koja je i u svemu tome jako važna je da je Fiskalno vijeće donijelo Odluku o budžetskim okvirima i, koliko se ja sjećam, nakon te sjednice Fiskalnog vijeća svi su bili zadovoljni. Jedino je bio nezadovoljan državni ministar finansija i trezora gospodin Dragan Vrankić. Ali tada, i ja se sjećam izjave gospodina Vrankića, on je tada kazao da ga čudi ili je nezadovoljan, posebno stavom predstavnika iz entiteta Federacija BiH.

Kada govorimo o Budžetu BiH, neminovno je da se stvari sada nakon ovog Zakona o Fiskalnom vijeću, i do sada, a sada posebno nakon ovoga moraju posmatrati uvezane, jer to tako posmatra i Fiskalno vijeće i da biste vi od tog okvira, sa kojim su se složili predstavnici oba entiteta u BiH i Brčko Distrikt BiH, da biste sada poremetili tu šemu, da biste je promijenili, vi morate kazati kako. Dakle, mora se zahvatiti sada i od Federacije, mora se zahvatiti i od RS-a, mora se zahvatiti i od Brčko Distrikta BiH, ukoliko želimo nagore da popravimo ovaj okvir kojeg je utvrdilo Fiskalno vijeće.

Ja ovih dana se, između ostalog, bavim i Budžetom, između ostalog, i Federacije BiH i ja, koliko vidim, tamo stvari stoje tako da i ono sredstava što je planirano i što je predviđeno će biti nedostavno i zbog toga me, evo po prvi put to kažem, možda i ne čudi stav predstavnika Federacije BiH kada je bila rasprava na Fiskalnom vijeću.

Vijeće ministara BiH je, slijedeći stav Fiskalnog vijeća, utvrdilo jedan draft ili nacrt, nazovite ga kako god hoćete, je li tako, dokumenta koji se zove Budžet institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, dostavilo ga Predsjedništvu i onda je Predsjedništvo taj dokument promijenilo tako što je, a Predsjedništvo je jedino ovlašten predlagatelj, predložilo veće zahvatanje u korist države BiH za 200 miliona maraka. I ja ne bih imao ništa protiv toga, bio bih jako zadovoljan da imamo mogućnost da sa 200 miliona maraka povećamo i ostale budžete u BiH, ali uvećalo državni budžet za 200 miliona maraka, i to tako što je sa računa Uprave za indirektno oporezivanje povećan ovaj ukupan iznos za 185 miliona i 15 miliona od Centralne banke BiH. Ovih 185 miliona je novac za koji će se, kada se usvoji ovaj budžet, smanjiti u odgovarajućem omjeru budžeti nižih nivoa vlasti. Ovde mislim prije svega na entitetske budžete. Predsjedništvo BiH nije dalje elaboriralo stvar. Istaklo je potrebe BiH. Ja ne sporim da su potrebe BiH takve, ali imao sam potrebu da ovo kažem kao objektivne činjenice na koje se nailazilo u formuliranju principa i izradi Prijedloga zakona o Budžetu institucija koji se danas nalazi kod nas.

Druga stvar, koja je u svemu ovome jako važna, je da je naša Komisija za finansije i budžet dostavila Mišljenje kojim je prihvatila principe i onda kazala da zadužuje samu sebe da zajedno sa Ministarstvom finansija i trezora, u saradnji sa resornim ministarstvima, u amandmanskoj fazi utvrde Prijedlog zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2009. godinu, sa strukturom prihoda koja bi bila u okvirima koje je utvrdilo Fiskalno vijeće BiH, dakle strukturom prihoda u okvirima Fiskalnog vijeća i strukturom rashoda u kojoj bi bili uvaženi, u granici mogućnosti, i prijedlozi Predsjedništva BiH.

Ovo je Mišljenje Komisije. Mišljenje Komisije u sebi sadrži podršku principima i sadrži ovaj zaključak. A prema članu 106. Poslovnika – i tu stvar već sad u startu treba da raščistimo i da o njoj znamo šta je na stvari – dakle, kaže se u članu 106. stav (1) 'Rasprava u Domu počinje prvim čitanjem koje se tiče principa na kojima je prijedlog zakona zasnovan i neophodnosti donošenja zakona prema mišljenjima Ustavnopravne komisije i nadležne komisije iz prve faze razmatranja.' Ovo znači da je Prijedlog zakona o Budžetu institucija BiH koji se danas nalazi pred nama i Mišljenje su sada jedan dokument i kada se bude glasalo o ovom budžetu u prvom čitanju onda se glasa i za ovaj dokument, i neka to bude jasno svima onima koji pokušavaju na drugačiji način da ovu stvar tumače. A to znači kada se bude glasalo da onda Dom, ako ovo prođe, podržava principe i zadužuje Komisiju da zajedno sa Ministarstvom finansija i resornim ministarstvima iznađe takvo rješenje kojim će se zadovoljiti struktura prihoda po Fiskalnom vijeću i struktura rashoda, koliko je to moguće, kako piše ovdje, prema stavu Predsjedništva BiH.

E sada, dakle to je situacija u kojoj se mi trenutno nalazimo i, da bismo mi sada mogli dalje da govorimo o ovome, ja nemam ništa drugo nego da zamolim vas da pozovete ministra finansija, gospodina Dragana Vrankića, da nam gospodin Dragan Vrankić kaže šta je to što je moguće u postojećim relacijama uraditi, kako bismo mogli zadovoljiti i one potrebe koje je Predsjedništvo BiH iskazalo u svom prijedlogu, a što je različito u odnosu na nacrt koji je u Predsjedništvo otišao iz Vijeća ministara.

Kada je stav SDA u pitanju, predsjednik našeg kluba gospodin Bakir Izetbegović je govorio da je za nas ovdje neobično važna, i ona je vezana sa budućim procesima u BiH, stavka za povratak. Mi mislimo da ta stavka mora biti značajna, da ona mora biti znatno veća nego što je bila prošle godine. Neprihvatljivo je ovo što je u prvobitnom dokumentu Vijeća ministara stiglo, otišlo u Predsjedništvo, to je ona sramotna cifra od 300 hiljada maraka, i smatramo da ovaj dom, imajući u vidu buduće procese, popis stanovništva, program povratka koji je vezan, po našem stavu, za to, treba donijeti odluku da BiH ide u kreditno zaduženje kada su u pitanju sredstva za povratak. Dakle, bez značajnih sredstava za povratak, ovo ja sada govorim onima koji kažu da govorimo sada o principima, a da ne treba da govorimo o detaljima. Ja mislim da se mora govoriti i o detaljima, jer je takav Izvještaj Komisije, moramo znati gdje smo.

Želim da kažem da će SDA podržati ovaj prijedlog. Naravno, kad se kaže podržati, onda je to i Mišljenje Komisije i ... da nećemo podržati konačan tekst Budžeta kada se on bude usvajao ukoliko u njemu ne budu bila značajna budžetska sredstva za povratak, kada je u pitanju, koja moraju biti znatno veća nego što su to bila sredstva u prošloj godini. Kada je u pitanju to kako će se realizirati kredit, svakako je, Parlament BiH donosi odluku i zadužuje Vijeće ministara i država BiH je svakako ta koja će dići i vraćati taj kredit. To su nesporne stvari. Sve je dalje stvar operative, o tome bolje zna ministar finansija.

Mi smo danas u toku dana razgovarali o nekim modalitetima. Postoje neki modaliteti da se ne zahvata sa zajedničkog računa ...

NIKO LOZANČIĆ:
Vrijeme!

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

evo završavam, da se ne zahvata sa računa, da se ne remeti okvir vezan za zahvatanje sa računa i ja bih molio da i ministar finansija danas kaže nešto oko toga da bi mogli da vidimo kud dalje da idemo.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Imamo još dva prijavljena zastupnika za raspravu. Mi ćemo svakako dati mogućnost resornom ministru nakon svih rasprava ukoliko on želi da nešto kaže o ovom pitanju, znajući da nije predlagatelj ovog proračuna, ali nećemo mu uskratiti ukoliko želi da se obrati.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

_____ (?)

Do kada radimo?

NIKO LOZANČIĆ:

Dok ne iscrpimo dnevni red.

DRAGO KALABIĆ:

Ja moram da kažem, s obzirom da sam izgubio pravo na replike, pa sam se iz ove desne kolone prebacio u lijevu i koristeći pravo za diskusiju morao sam to učiniti, s obzirom na stav nekih prethodnika.

Pa, konkretno kolegice Azre Hadžiahmetović, i drago mi je da je tu, kada je u pitanju tumačenje podrške. I upravo je gospodin Džaferović sada rekao ono što sam ja mislio kazati, I ... za taj stav postoji podrška i meni je drago ako je i ona to shvatila da je i njena i njenog kluba podrška ovakvom stavu i ovome o čemu je govorio kolega Džaferović. Znači, meni je drago ako postoji opšta podrška ovom zaključku koji je donijela Komisija za finansije i budžet i o čemu se mi izjašnjavamo i koji ukazuje kako ćemo mi izaći iz ove situacije i u priči oko budžeta. I ako se oko toga slažemo, znači imam tu, eto kako ste vi rekli, opštu podršku tom zaključku Komisije, zajedno sa svim ostalim o čemu je govoreno. Jer, s obzirom da smo uzeli svi sebi za pravo da tumačimo tuđe stavove, evo i ja ću uzeti pravo da kažem, ako postoji opšta saglasnost i opšta podrška tom zaključku, onda smo na dobrom tragu. S obzirom da smo mi imali ovde, i to je uvijek normalno na ovim našim prostorima, jednu vrstu politizacije, jednu vrstu male pijace, kada je u pitanju budžet, gdje svi pokušavaju nešto u političkom smislu da trguju, jedni spašavaju stranku, jedni lidera, jedni neki svoj politički interes, a jedni, izgleda, i preko budžeta hoće da uđu u vlast samo ne mogu nabrzinu skontati kolika bi bila ta cijena njihovog ulaska, u ovom momentu mi je vrlo teško to. Ali dobro, sve su to legitimni ciljevi.

Kada govorimo o odnosu članova Predsjedništva, pa evo, koliko su se oni ozbiljno bavili budžetom, to govori evo i današnje njihovo prisustvo. Ako biste dva člana Predsjedništva sad pitali da li se u ovom momentu održava sjednica Parlamenta na kojoj se govori o Prijedlogu

zakona o Budžetu, siguran sam da nijedan ne bi znao da je to danas ... a to govori dovoljno kako su se oni malo poigrali sa ovim budžetom. Kada smo imali ovde priču o Fiskalnom vijeću i o zakonu i jednoglasnoj podršci i potrebi ... kako ćemo se ubuduće odnositi prema budžetima i svemu onome o čemu treba da se izjasni Fiskalno vijeće, onda smo imali jednu priču, ali članovi Predsjedništva su izvršili, odnosno iskoristili svoju ustavnu poziciju i malo se poigrali sa budžetom na jedan improvizovan način i sad mi imamo određeni mali problem, za koji, ja se nadam, da ćemo ga prevazići.

Kada pogledate indekse rasta budžeta, odnosa, parametre, balans između državnog budžeta i entitetskih budžeta, onda ćete vidjeti koliko su ljudi koji su u Fiskalnom vijeću odlučivali, ipak, korektno odlučili, donijeli jednu odluku i kada je bila jedna opšta podrška javnosti da je prvi put u BiH se to desilo, onda su se neki potrudili da to, na neki način, pokvare, ali ja se nadam uz evo stavove, koji ohrabruju, da ćemo mi ipak doći na kraju do rešenja i da će vrlo brzo BiH dobiti ovaj budžet zajedničkih institucija a gospodin Živković je rekao na kojim principima se to može desiti i večeras.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Kalabiću.

Replika, uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem. Opet ispravka krivog navoda, ali imamo konfliktnost Poslovnika i tehničkih mogućnosti, pa evo, dozvolite da pomenem, ja sam opštu podršku, odnosno zaključke opštoj podršci izvukla na osnovu podrške kroz diskusije svih, iz svih stranaka ovdje kada su u pitanju principi, odnosno prvo čitanje Prijedloga zakona o Budžetu i rasprava o prvom čitanju. Dakle, ovog budžeta koji je došao od strane ovlaštenog predlagача, tj. Predsjedništva.

Drugo, kad ste već pomenuli Mišljenje Komisije i ovaj zaključak Komisije, ako išta postoji kontradiktorno budžetskim principima, odnosno posebno principu uravnoteženosti, to je ovaj zaključak Komisije za finansije i budžet, pa malo obratite pažnju. Kaže, 'sa strukturom prihoda koja bi bila u okvirima koje je utvrdilo Fiskalno vijeće', mi znamo koja je to struktura prihoda, i 'sa strukturom rashoda u kojoj bi bili uvaženi, u granicama mogućnosti, prijedlozi Predsjedništva'. Ja ću vam odmah reći da bismo dobili neuravnotežen budžet. Dakle, sa usvajanjem ovog zaključka prekršili bismo budžetske principe.

Hvala lijepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija, replika.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine predsjedavajući, s obzirom da je ovde bilo nekoliko diskutacija koji su se pozvali i prokomentirali – očigledno pogrešno shvatili ili zlonamjerno prokomentirali, kako god

hoćete – neke stavove koje smo izložili mi iz SDP-a, odnosno konkretno neke stvari koje su se odnosile na moje izlaganje, želim da kažem nekoliko stvari.

Prvo, oni koji su ovdje, uslovno rečeno, uputili poruku nama koji smo, eto, s jedne strane danas, da se igramo državom. Ja želim vrlo jasno da kažem – mi smo za to da se danas ovo usvoji u prvom čitanju i da se ne ide dalje. I da se ne ide na usvajanje u drugom čitanju, jer za drugo čitanje ne postoji kapacitet. Dakle, mi smo za to samo da, kao ozbiljni ljudi, da se danas usvoji u prvom čitanju. Čak svjestan činjenice da ovaj zaključak Komisije je takav da on ima dva dijela. Pola ovog zaključka je za jedne, a pola ovog zaključka za druge. Ovaj zaključak Komisije je taman takav da možemo napraviti pauzu dok se ne skonta koji dio od ova dva dijela zaključka ima parlamentarnu većinu. Dakle, to je zašto sam to.

Da ne bi nesporazuma bilo, mi smatramo da struktura budžeta nije uredu, struktura, raspodjela među budžetima. I to nikakva tajna nije. Ako je prije dvije godine, 2005. godine, ako su – gospodine ministre, samo bih htio, pošto ste Vi čovjek kojeg izuzetno cijenim i smatram da ste vrlo stručan za sve ovo i pokušavate da ipak napravite nekad drveni šporet, što je dosta teško u našim uslovima uraditi – 2005. godine prihodi budžeta iznosili 42% GDP-a, 2007. godine su iznosili 45,4%. Za samo dvije godine procenti GDP-a koji su dolazili iz prihoda budžeta su se povećali za skoro 3,3 indeksna poena. Dakle, mi idemo u jednom smjeru koji nas ne vodi, koji je suprotan opredjeljenjima koje smo ovde donosili kada smo govorili o principima.

S druge strane, struktura budžeta je kod nas takva da na jednu marku, koja bude u državnom budžetu, dolazi 11 maraka u drugim budžetima. A od tih 11 u drugim budžetima, 9 je u entitetsko-kantonalnim, a 2 u svim lokalnim. Dakle, 1-9-2. U zemlji koja je konfederacija, a to je kod nas postala čudna riječ, kao što je Švajcarska, na jednu marku iz državnog budžeta ide jedna marka za kantone i opštine zajedno, pri čemu se dijeli pola i pola. Dakle, ovdje mi se igramo sa političkim riječima, a suština je daleko od onoga gdje smo. Mi smo za to da se otvori jedan smijer u kojem će struktura budžeta biti, koliko je god moguće, da državni budžet ne bude samo tehnički administrativni budžet, nego da bude makar negdje podsticajni. Pa, evo slažem se s kolegom Prodanovićem da neke DKP-e se zatvore i da se od tih para uloži u kupovinu zgrade tamo gdje se danas isplati kupiti, da nam sve skupa bude povoljnije.

Kada je u pitanju kredit, ja duboko uvažavam gospodina Džaferovića i ja razumijem njegove porive, ali ne može se donijeti. Parlament neozbiljnu odluku donosi, ona je politikantska, ukoliko je odluka – zadužit ćemo se kreditno za izbjeglice. Mora se znati po kom programu, kod koga, pod kojim uslovima i u kojoj dinamici. Prvo pitanje - kod koga ćemo se zadužiti? Neko mi je rekao u ovoj 'PBS banci, ekspozitura MDS Pruska banka trojke'. Ako tamo mislite da se zadužimo, onda to treba

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

napisati kao sastavni dio ove odluke i onda znamo da taj kredit tamo uzimamo. Koja će biti kamata, i to bi trebao biti makar zaključak Parlamenta.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević, replika.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Nerado repliciram ali bih htio reći da bi Komisija za finansije i budžet isto tako uradila svoj dio posla, u skladu sa Poslovnikom, da se zadržala na ovom prvom dijelu – prihvatanje principa zakona. Jer, po mišljenju jedne grupe zastupnika, amandmanima se ovaj prijedlog budžeta može dovesti do onog budžeta koji ima parlamentarnu većinu. Ali iz toka rasprave na Komisiji, očigledno je bilo da moramo aktivno se odnositi prema ovom problemu i da smo tamo se nadglasali oko principa. Bez ovog drugog dijela ovog zaključka, ovo bi sve danas bilo besmisleno. Dakle, mi bismo danas imali izgubljenu poziciju, izgubljeno vrijeme i još jednom valja proći sav ovaj put sa različitim mišljenjima, zavisno od odgovornosti da li neko ima odgovornost pozicije ili opozicije.

Ovaj zaključak, drugi, govori o ravnoteži budžeta, dakle on govori o ravnoteži budžeta. Naravno da se može tamo kazati da nije rečeno da se ni suficit ni deficit ne podrazumijevaju. Ovaj umetak 'u granicama mogućnosti' je ono šta garantuje ravnotežu. Dakle, Fiskalno vijeće je utvrdilo okvir, a rashode u tom okviru valja planirati, uvažavajući opravdane zahtjeve Predsjedništva, ali 'u granicama mogućnosti'.

Mislim da onda, zbog toga, bi bilo dobro da ovdje ja kažem, kad neće niko drugi, da je Komisija za finansije i budžet imala vrlo odgovoran pristup u toj njenoj prvoj fazi. Kako će se dalje odvijati, vidjet ćemo. Dakle, teško bi bilo danas prognozirati kako će to ići, ali ako svi učinimo napor postoji rješenje. Ako budemo dodavali probleme, nema puno puteva. Ovde postoji samo jedan put od njegovog prijedloga do konačnog budžeta. I pozivam još jednom da učinimo napor, da se usaglasimo, da imamo ovaj budžet institucija u narednom mjesecu.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja se nadam da sam ja bio potpuno jasan. Dakle, ja sam rekao kakav je naš stav, stav SDA, kada je u pitanju ovogodišnji budžet i stavka za povratak. Dakle, kazao sam da budžet mora imati znatno veću sumu u svojoj strukturi od one sume koja je za ovu godinu predviđena u budžetu, i to je uslov pod kojim ćemo mi podržati ovaj budžet. A kada je u pitanju povratak, kada je u pitanju kredit, nama se sada pružila svima u BiH jedna prilika, čini mi se da smo se približili tome svi u BiH, do sada smo mi imali različite, dijametralno različite poglede na to pitanje, jel, da se BiH zaduži, da konačno jedanput riješimo pitanje odgovarajuće podrške održivom povratku. Naravno da se to tiče programa, da se to tiče ozbiljne odluke. Ništa tu nije neozbiljno iako ponekad, kao i moj kolega, dobijem želju ili potrebu da i ja neke stvari karikiram, ja znam da to meni nikako ne stoji i ja ću se suzdržati od toga.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Lazar Prodanović, replika.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Izvinjavam se, ali moram ponovo. Uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija je iznio dva kriva navoda. Nije tačno da je Budžet institucija BiH 1:11 ili 1:9:2. On je 1:7 ako računamo bruto-nacionalni dohodak u sadašnjem prijedlogu kako je planirano, dakle u odnosu na ukupnu potrošnju, budžetsku potrošnju svih nivoa vlasti BiH.

Drugo pitanje koje je izuzetno značajno odnosi se na ono što mi stalno ... Šta bismo mi da sada imamo 20, ne 20, 5 milijardi Budžeta institucija BiH, ako u ovoj godini nismo uspjeli samo dvije stavke, zato što nemamo institucionalni okvir, institucionalni okvir nemamo, nemamo niti ustavnu niti zakonsku mogućnost da transferišemo ta sredstva. Ove godine smo imali 3 miliona za pomoć institucijama kulture i milion i 300 hiljada za sport i još nisu raspodijeljena, jer treba da postoji odluka Savjeta ministara. Dakle, ako želimo o tome da pričamo, onda ćemo govoriti kad se provede ustavna reforma, ako i kako se provede i kako novim ustavom bude regulisano. Sada je tako i nepotrebno je sada da obmanjujemo javnost da je najveći potrošač niži nivo vlasti. Tako je, takva je ustavna struktura BiH, nemoguće je promijeniti na drugi način. Akumuliranje sredstava u Budžetu samo bi više štetno bilo, bilo bi još veće potrošnje na plate i sve ono što ide, a ne na razvoj i socijalnu zaštitu. Znači, nemamo institucionalni okvir, niti ustavni, niti zakonski, u tom smislu.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Sefer Halilović, rasprava.

SEFER HALILOVIĆ:

Pošto mislim da smo danas potrošili previše vremena i, usudio bih se reći, gotovo nepotrebno, jer ovdje se uglavnom svi slažemo da treba podržati ovaj budžet u prvom čitanju, a onda u amandmanskoj fazi i kasnije dotjerivati i doradivati, pa ću samo skrenuti pažnju na nekoliko stvari a ovde se, prije svega, misli i najviše je govora bilo o povratku i htio bih da i poslanicima i članovima Vijeća ministara skrenem pažnju na terminološku razliku. Tvrdim da više od 70% ili 80% dosadašnjih budžeta, kantonalnih i federalnih i državnih, nije korišteno za povratak nego za ostanak. Jer, ovdje, očigledno, kod nas u Bosni piše se povratak, a čita se ostanak. Da je to tako, prođite pa pogledajte od Bobanovog i Šuškovog sela ili od Neuma, od sela Ravno pa do Bijeljine pa ćete da vidite da povratnici imaju daleko veće i kvalitetnije kuće, prognanici zapravo imaju daleko veće i kvalitetnije kuće nego oni ljudi koji žive tu desetinama i stotinama godina na ovim prostorima. Nemoguće je objasniti na koji način i kako su tolike kuće napravili, a kada sa druge strane pogledate ne rade nigdje, nemaju posla, nemaju ovo, nemaju ono i stotine drugih stvari. Dakle, htio bih ovdje da skrenem pažnju i poslanicima i Vijeću ministara, posebno ministru, i trebalo bi ovdje zaista precizirati: ako se radi o sredstvima za povratak, onda da bude za povratak, ne za ostanak. Po Dejtonu je pravo utvrđeno svakog da izabere mjesto življenja, a ovdje se svi zaklinjemo za multietničku Bosnu, povratak svih na

svoje, tamo-vamo, kad dođemo do stvarne realizacije onda vidimo da je to zapravo finansiranje ostanka, ne povratka i razbijanje supstance onoga što se zove BiH.

Drugo pitanje. Ja zaista podržavam da se poveća ovaj finansijski iznos za povratak. Nisam za kreditno zaduživanje, jer sad ću vas podsjetiti sve zajedno ovdje da je kroz ovaj parlament do sada prošlo negdje oko, za ove dvije godine od kada je vladajuća ova koalicija na vlasti, negdje oko 2 milijarde eura kredita po raznim osnovama. Moje pitanje: Umijete li išta uraditi sami, da se ne zadužujete? Sa druge strane, svaki dan, konačno imamo nalaze relevantnih međunarodnih organizacija i institucija koje tvrde da je BiH vodeća po pitanju kriminala i korupcije i po pitanju siromaštva vodeća zemlja u regionu, a što znači i u Evropi. Svi znamo ovdje, i oni koji nas slušaju i oni koji nas gledaju i oni koji neće da nas slušaju, da crno tržište u BiH guta između 3 i 5 milijardi maraka godišnje. Zašto se ne bi malo pobrinuli da makar dio tih sredstava, eto uzmimo 10% od crnog tržišta, damo za povratak, da naplatimo porez, da naplatimo carine, da naplatimo ono što se zove crno tržište, da to damo za povratak. Dakle, ovo svakako treba povećati, samo je pitanje odakle i kako.

Treće pitanje, koje je vrlo važno i koje je, možda, važnije čak i od količine novca koja će se izdvojiti: da li će biti 50 ili 200 miliona, jeste pitanje i podsjećam ovdje, ja sam očekivao da će ministar o tome govoriti, pitanje postojeće zakonske regulative koja onemogućava povratak. Na desetine hiljada ljudi živi u Federaciji, odnosno vratilo se ili se vraća u RS i obrnuto, ali su prijavljeni ovi iz Federacije u Federaciji, zato što povratkom gube sva prava ovdje koja imaju. Ima kod Čelića gore selo koje se zove Koraj, čitavo selo je na teritoriji RS-a, svi su prijavljeni u Federaciji. Kad pitate zašto, zato što gube, pa kad počnu da nabrajaju: penziono, socijalno, zdravstveno i sve drugo. Nema niko drugi ko to može promijeniti trenutno u Parlamentu osim vladajuće koalicije u Parlamentu Federacije, znamo ko je vladajuća koalicija, nema potrebe o tome govoriti, i vladajuće koalicije koja je ovdje. Dakle, ja sam očekivao i očekujem da ministar, u sklopu ove strategije, ne prebroji samo glave koje misli da se vrate ili misli da ostanu ovdje. Dakle, ovdje treba vrlo jasno razdvojiti ostanak i povratak. Ako ovaj parlament govori o povratku, onda je povratak, finansira se povratak, a ne ostanak. I ja očekujem od ministra ovdje da on odgovori na pitanje i ovoj opštoj strategiji povratka da kaže kada će biti promijenjeni zakoni koji će stimulisati povratak, a ne onemogućavati povratak. Jer, donijet je čitav set zakona koji bukvalno kažnjava onoga ko se vrati i nagrađuje onoga ko ostaje, i mi na taj način se vrtimo u začaranom krugu.

Da ne govorim o onome o čemu je već bilo govora, kada je u pitanju struktura državne vlasti, ko se vratio, ono o čemu je gospodin a sad trenutno predsjedavajući Lozančić govorio, koliko direktora, koliko ovo, koliko ono. Ja sam vrlo ponosan na vrijeme '92-'93. godina, jer tvrdim da je tada u Armiji BiH bilo između 25% i 30% bosanskih Srba i bosanskih Hrvata, nažalost danas u Sarajevu imamo samo jednog direktora koji je Srbin i ne možemo pričati, držati govore ovima iz Bijeljine i ovima iz Mostara, dok ne budemo očistili pred svojom kućom. A kad tu priču završimo, onda možemo držati svakom govore.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Iscrpljena je lista prijavljenih za raspravu. Želi li uvaženi ministar?

Uvaženi ministar Dragan Vrankić.

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Hajde, dok ministar dođe, pitaj.

DRAGO KALABIĆ:

Ja se izvinjavam, zamolio bih ministra da nam objasni status ovih sredstava za izbjegla i raseljena lica oko kojih čujemo različite informacije. Jesu li ta sredstva da se mogu računati za iduću godinu i zato što upotrebljavaju se različiti termini, pa molim od Vas da kažete u kakvom statusu su trenutno ta sredstva?

DRAGAN VRANKIĆ:

Hvala na datoj riječi. Prvo, da vas sve skupa pozdravim. Drugo, da vas zamolim da učinimo prvi korak da usvojimo principe kako bismo mogli ići dalje. Osjećam se malo neprijatno, prvo što sam prehladen, gripozan, a drugo još teže i gore što kao ministar financija nemam mandat da branim danas pred vama ovaj proračun, niti sam ovlašten od Predsjedništva da to učinim. Prethodnih godina sam bar to imao ali evo, cijeneći da su te okolnosti takve, ja vam se zahvaljujem i na kraju da mogu reći ono što mislim.

Ono što ne trebam posebno ni spominjati ni držati vama posebnu lekciju, mislim da kad se radi jedan ozbiljan posao, onda se pođe od Ustava, od usvojenih zakona i ide se dalje u proceduru. Po Ustavu i po zakonu, znamo da se ovo zove Proračun institucija BiH i servisiranje vanjskog duga. Vanjski dug je faktički entitetski, mi ga samo, evo kao država, provodimo dalje, znači uknjižimo ga, on je faktički, nije ..., ovo je samo Proračun institucija BiH.

Neko je na početku govorio o kapacitetima. E ovako sad, bez egzaktnih pokazatelja, kapacitet svih proračuna u BiH je nešto preko 11 milijardi. Jedan, znači ispod 10%, evo reći ćemo 9% je kapacitet institucija BiH. Ono što moramo dalje da vidimo, pratimo nadležnosti. Koje su to nadležnosti koje su nama i mi adekvatno njima koje su sukladne Ustavu i zakonu i dalje ugrađujemo u proračun da bi ih normalno isfinansirali, da bi država mogla finansirati i ja mislim da ono i jeste naše osnovno da stvaramo ambijent, pa ujedno i dajem često puta odgovor, kad kažu nema poticaja privredi, nema ovog, nema onog, ali zato imamo entitete, koji imaju ustavnu nadležnost i, uvažavajući tu jednu činjenicu da je to sve tako, došli smo, na teške jade, do Zakona o Fiskalnom vijeću, zavrćući rukom iz međunarodne zajednice godinama i od kojeg sam ja, kao član Fiskalnog vijeća, ruku na srce, očekivao puno više i smatram da ima kapitalnu ulogu u fiskalnim projekcijama unutar BiH. Nažalost, Fiskalno vijeće još uvijek nije uzelo te instrumente, te poluge da bi određivalo sve ono što je neophodno za makroekonomsku politiku za BiH.

Teme koje su u fokusu, fiskalna kriza, ekonomska kriza je pravo pitanje i mjesto odgovora Fiskalno vijeće. Ono je to koje mora reći, gospodo, smanjit ćemo gabarite, okvire

javne potrošnje, učinit ćemo to i to. Ove godine ćemo stegnuti kaiše na tim i tim stavkama da bismo pomogli privredi itd. Međutim, Fiskalno vijeće u tom kapacitetu niti je raspravljalo, niti je dalo te gabarite, govorili smo samo o proračunima, eto na jedvite jade smo došli do gabarita koji su takvi kakvi jesu.

Da bismo stvarno nešto i napravili, onda ja stvarno moram reći da moramo poći od istine. Istina je kao u mraku kad svjetlo upalite da moramo poći od istine, a da bismo nešto napravili, onda ova zemlja nema alternative koja se zove kompromis. Ako nismo spremni za kompromis, onda mislim nismo za ovoga posla. Bar ja tako mislim.

Kao ovo šta sam rekao šta sam očekivao od Fiskalnog vijeća, kao član Fiskalnog vijeća. Znači, ministar financija, mislim, da bi trebao u tom jednom smislu imati, ako ne glavnu ulogu, ali onda koordinirajuću glavnu ulogu kada je u pitanju ovaj cijeli fiskalni sektor unutar BiH.

Kad smo raspravljali o ovom proračunu, ja vjerujem kao i svi ostali kolege ministri, ja bih bio najsretniji da je cijeli proračun, svih onih 11 milijardi, da su moji. Da ja kao ministar raspoređujem, upravljam, dijelim, da razgovaram s vama i da to ja usmjeravam. Međutim, realnost i Ustav je drugo, i mi smo tu gdje jesmo, sa kapacitetima koji jesu unutar Ustava, odnosno unutar Zakona o financiranju institucija BiH. Mi smo, sukladno zakonu koji nas obavezuje, u 11. mjesecu utvrdili Prijedlog proračuna u konsultacijama sa proračunskim korisnicima. Ja sam ga uputio Vijeću ministara, kao odgovoran čovjek, jer vodim to ministarstvo, jer sam čekao kada će se sastati Fiskalno vijeće. Pošto se ono nije sastalo, ja sam, čini mi se, 15. 11. već uputio usuglašen, na jedan način, ovaj proračun sa proračunskim korisnicima. U međuvremenu se sastaje Fiskalno vijeće i određuje gabarite, znači financijske okvire, proračunske okvire za tri nivoa vlasti, odnosno dva entiteta i državu. Brčko Distrikt je ostao faktički, na jedan drugi način, po strani, ali on se i pridržavao naših smjernica koje smo mi usvojili. Istina, ono što sam ja predložio u svom proračunu koji sam usuglasio sa proračunskim korisnicima je bilo znatno više od onoga što je usvojilo Fiskalno vijeće. I bio sam iznenađen i, opet govorim istinu, gospodin Džaferović je to ovdje istakao, ja sam očekivao, pošto se često politizira i optužuje, recimo, evo sad ću biti iskren, jer sam rekao da ne može, ako nećemo biti iskreni, Republika Srpska da neće podržati, ja sam bio nemalo iznenađen kada nisu kolege iz Federacije podržale moj stav. Pa, onda, onako malo stao sam, bio i zbunjen, da vam iskreno kažem, na par minuta, ali onda kad sam vidio da oni moraju 400 miliona maraka svoj proračun da smanje prema dole, onda sam malo stao pa slegao ramenima, pa čekaj, to je već ozbiljna stvar. Uvjeravam se, ne rade rebalans, ostaju u toj poziciji, evo vidim ovih dana usvajaju Proračun, mislim da je danas u Parlamentu Federacije koji je 350 miliona manji nego što je bio prethodne godine. To su vrlo ozbiljne stvari. Znači, ovo što smo dogovorili na Fiskalnom vijeću 8 i 12? Znači, nama povećanje sa Jedinstvenog računa 8%, a okvir potrošnje za 12%, u entitetima 4% i 8%, znači za Federaciju to ništa ne znači, ne 4% i 8%, nego dole 25%. Da su uradili rebalans Proračuna, onda su mogli govoriti 8% na rebalans. Znači, ostali su nepokriveni, evo koliko ja imam informaciju, 300-400 miliona maraka.

U jednoj takvoj okolnosti, ja sam se vratio u Ministarstvo, poštivajući odluke Fiskalnog vijeća, izradio proračun, onako kako ja mislim da je u tom momentu jedino moguće i optimalno rješenje za BiH. Za 104 miliona maraka sam vratio svoj proračun nazad koji sam ja kao ministar, odnosno Ministarstvo, sa kolegama proračunskim korisnicima na neki način usaglasio i nisam,

da vam kažem odmah, ni zadovoljio sve njihove potrebe, bile su još 200 miliona gore. Kad sam to radio, kako sam to napravio? Na sljedeći način. Kazao sam nema novog upošljavanja u 2009. godini. Zašto? Zato što smo u ovoj godini imali 1.500 po planu da uposlamo, a nismo ih uposlili, već negdje oko 900. Ostalo je 600 neuposlenih. Smanjio sam materijalne troškove za 4,5%. Hajmo malo štediti, neka se malo smanji, može se 4,5% smanjiti. Pa sam onda rekao hajmo smanjiti redovita kapitalna ulaganja za 50%, ne treba kupovati stolice, auta, kompjutere, malo ćemo to, što bi narod rekao, pripasati se ove godine, jer je takva situacija. Pa sam tako došao faktički i do 'Višegodišnja kapitalna ulaganja', koja nisu započeta, i njih sam smanjio da ne bi evo jedino povrijedio nekakve sporazume koje smo napravili s međunarodnom zajednicom oko financiranja, znači i njih sam smanjio na takav način. Došli smo do te cifre milijardu i 55 miliona.

E, sad, kad sve to promatram i došli smo na Fiskalno vijeće, došli smo na Predsjedništvo, ja sam zauzeo stav, zna se moj stav, kao što i vi znate, ali kao odgovoran čovjek i član Fiskalnog vijeća, poštivajući zakon, ja sam poslije Fiskalnog vijeća poštivao Odluku Fiskalnog vijeća, bez obzira šta je moj stav i šta je bio moj stav. Znači, u toj varijanti i poštivam Odluku Vijeća ministara jer smo, čini mi se, jednoglasno ili jedan glas, evo neka me Safet ispravi ako nije bila jednoglasna odluka. U tom kontekstu sam isto ovako razgovarao i obrazlagao na Predsjedništvu i predložio sam da se održi jedan sastanak Predsjedništva sa članovima Fiskalnog vijeća i isto smo tako održali taj sastanak. Nakon toga Predsjedništvo je predložilo ovaj proračun bez našeg prisustva, znači onako kako su oni to procijenili.

Sad da kažem još jednu stvar, šta je istina. Idemo na jednu poziciju i stvaramo jedan ambijent ko voli, ko ne voli BiH. Evo, sada ispade da je ja najviše volim, jer sam predlagao najviše za BiH na jednim realnim osnovama, jer smatram da je to ono što može proći. Ono što je istina, mi smo ove godine, mi nismo planirali uravnotežen proračun, mi smo planirali ciljani deficit od 102 miliona maraka. Zašto? Zato što u 2008. godini sam uštedio, odnosno nismo znali potrošiti 102 miliona maraka i njih prenosimo u Proračun za 2009. godinu i za tu cifru smanjujem uzimanje sa Jedinštenog računa.

Druga stvar, koja isto tako stoji, nismo uposlili još 600 ljudi koje smo bili planirali uposliti, a mi i lani smo raspravljali kako nam treba više. Znači, istina je nešto drugo. Isto tako, gospodin Kalabić je zamolio da prokomentiram povratak, sredstva za povratak. I tu ću dati sada svoje mišljenje. Po mom dubokom ubjeđenju, kao i sve ostalo, u institucije BiH spada ovo ministarstvo za raseljena, povratak itd. kao institucija. Ali, međutim, uvijek do sada je povratak bio na entitetima. Ali se onda politički ispostavilo, ovo je moja slobodna interpretacija, ispostavilo da entiteti, kao što je gospodin Halilović rekao, malo to nisu iskreni u povratku, pa jedni ostaju, jedni ne rade i onda se stvorila koncepcija hajmo dignuti na nivou države, pa ćemo napraviti 'Fond za povratak', pa ćemo to lakše ispeglati da to eliminiramo na takav način. A onda, kada nam je Svjetska banka dala kredit, kazala je napravite ovaj fond, napravite kriterije, pa ćete onda koristiti ta sredstva i udružite sa entitetima i realizirajte povratak tako kako ste napravili tu strategiju povrtka u tom momentu, to je već prethodno realizirano. Ali je istina da u 2008. godini još ni marka nije potrošena de facto na terenu. Sjetite se Proračuna prošle godine. Nemojte misliti da ja sad zagovaram da se ne odobravaju sredstva, nego govorim da je ovo istina. Ta smo sredstva realizirali, znači došli su do Fonda za povratak. Fond za povratak je napravio odluke, napravio raspored po terenu i sad se trenutno nalaze u fazi raspisivanja javnih tendera za

potrošnju tih sredstava. Mislim, to je sad prava istina oko tih sredstava. Znači, da ih nismo predložili ne bi ih sad ni trošili. Mislim, da ne bi sad bilo da ja nešto to osporavam itd.

Evo, to su sve istine koje stoje oko toga i oko ukupne naše istine kako to sve stvari postaviti i gdje smo sada u koncepciji ovog proračuna za 2009. godinu. Znači koji je najbolji proračun za 2009. godinu? Usvojeni proračun. Neusvojeni proračun je još 100 ili 200 ili 300 miliona dole, na isti način. U našoj strukturi Proračuna 90%, ovaj sad što je usvojen na Fiskalnom vijeću, 90% su plaće i materijalni troškovi. Samo 10% ostaju transferi i sve ono što se može i zove kapitalna ulaganja itd. Plaće i povećanje znatno od 25% čak do 30%, zavisi kako uzmemo i kako se reflektiralo doprinose entitetski koji su nam još povećali potrošnju. Mi smo donijeli taj zakon. Šta god ko htio reći i obrazlagali smo ovdje i jedva smo se izravnali sa entitetskim zakonima, primanjima u entitetima. Sve izvan toga nije istina. Ako to treba derogirati, izvolite gospodo. Promijenite zakon, smanjit ćemo plaće, pa ćemo taj dio usmjeriti u druge stvari, ali mislim da nećemo napraviti dobro za institucije BiH. I ovako nam stručni ljudi odlaze na druge nivoe vlasti.

Ostale su dvije stvari, ostala su kapitalna ulaganja i prognani. Po meni, postoje rješenja za to ako smo korektni, ako želimo. Prvo, kad su u pitanju, da kažem, kapitalna ulaganja, jako malo govorimo o tome. To je naša osnovna zadaća da osposobimo institucije i da ih opremimo. Neko je spominjao gdje sjedimo ili gdje ne sjedimo. Sramota je to kako se komentira ovih dana, da meni udaraju na vrata - ministre, kada ćeš izaći!? Ako treba, izaći ću. Ako je to interes BiH, nema problema. Ali da bi se radilo normalno, moraju se osigurati ljudima radna mjesta. Pa mi nemamo svog prostora. 30 miliona maraka su zakupnine, 15 stvarne zakupnine koje se daju za kancelarije i prostore, a 15 je za Ministarstvo obrane jer ljudi su na terenu pa koriste, ne znam, smještaj jer su profesionalni vojnici, pa ne znam šta to sve u tom dijelu ima, ali stvarne zakupnine prostora su 15 miliona maraka. Ako to želimo riješiti, a trebali bi željeti riješiti, za to postoji rješenje. Ja sad pitam nas - šta bi napravio jedan domaćin na selu da mora svake godine davati, ne znam ni ja, po 2 tisuće maraka da mu neko uzore njivu, a banka mu nudi kredit da kupi traktor od 10 tisuća maraka. Pa on bi rekao: dignut ću kredit, za pet godina što dam kirije za oranje ostaje moj traktor poslije. Zašto i mi to ne uradimo? Kredit koji možemo dignuti od anuiteta, odnosno kirije koju vraćamo – za pet ili deset godina sve su zgrade naše. O tome apsolutno niti se govori, i to kad sam govorio niko nije čuo. To sam govorio pred novinarima ali ne vidim ih tu sad. Niko nije čuo. Da sam se svadio sa Nikolom ili sa Sadovićem, to bi svi prenijeli i svi bi čuli, i to bi bila vijest. Ali kad su konstruktivne stvari, onda tu nema vijesti.

I druga stvar, kada su u pitanju prognani. Ja mislim da i ovdje, isto tako, postoji rješenje. Zaduženje, kao ideja, nije loše, međutim ono ima svoju proceduru. Mi nismo u finansijskoj krizi. Govorio sam, ekonomska kriza je nešto drugo. Investiranje može pomoći da ne dođe do ekonomske krize, ulaganje u objekte, u građevinsko ulaganje. Znači, ako ulažemo u povratak, pravimo kuće, mi zapošljavamo građevinske firme, to je pozitivno za BiH i ne bi se trebali plašiti tog zaduženja. Ulaganje u naše kapitalno investiranje, ista stvar. Da na takav način na bazi već troškova koje imamo, mislim da je to pozitivan pristup. Na takav način možemo riješiti. Ja sam uvjeren da ćemo od finansijskih institucija dobiti kredit u jednom periodu, ali nije to za mjesec dana, to je proces od pola godine do godinu dana da se cijeli ciklus završi onako kako mi mislimo, sukladno strategiji povratka, koja evo, danas je predsjedavajući rekao da će biti na narednoj sjednici Vijeća ministara.

I ono treće, što je najbitnije, što se danas spominje – kako izaći iz ovoga prijedloga ili prijedloga Komisije za financije i proračun, koja je bila neki dan. Ja sam shvatio, kada je u pitanju Fiskalno vijeće i odluka o gabaritima, onda mislim da, uvažavajući da sam bio na svakom sastanku i osjetio duh problema, odnosno onoga šta je najviše tangiralo nas tamo, a to je Jedinstven račun – koliko će ko uzeti sa Jedinstvenog računa. Ako država uzme više, manje ostaje entitetima. U takvoj koncepciji, ako se želi zadržati pozicija entiteta, a da se omogući povećanje okvira potrošnje, ja mogu predložiti rješenje u amandmanima za nekih 30-tak miliona maraka da povećamo potrošnju, da ne diramo Jedinstven račun. Znači, da ne diramo entitete, one njihove probleme koji su sigurno golemi i za koje moramo imati razumijevanja. Na takav način možemo doći do amandmana, po meni, i prihvatljiva rješenja. Znači, treba nam dopuštenje Fiskalnog vijeća ili odgovornih ljudi iz politike za taj dio da povećamo potrošnju, okvir sa 12% na nekih možda 14% do 15%, evo nisam računao koliko bi to onda iznosilo i mislim da je to jedno od rješenja kako se može napraviti, uz ovo sve ostalo, da se prihvati pristup prema zaduženju, opredjeljenju, a to je opet stvar ... mora biti dva puta najmanje na ovom parlamentu i mislim da je to jedno od rješenja koje može biti.

Evo, u tom duha, ako sam pomogao, ja stojim kao ministar i Ministarstvo i moji suradnici na dispoziciji da pomognemo da se usvoji ovaj proračun. Usvojeni Proračun je najbolji Proračun za BiH.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru.

I kako nema više prijavljenih, zaključujem raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Prelazimo na drugu točku dnevnog reda:

Ad. 2. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

Prijedlog zakona iz ove točke u Parlament je dostavljen 25.12., sa Zahtjevom za žurni postupak, sukladno članku 127. Poslovnika ovog doma. Sukladno Poslovniku, ovaj smo Zahtjev uvrstili u dnevni red ove sjednice, iako smo imali, kao što sam već rekao, namjeru razmatrati samo ovaj proračun u prvom čitanju.

Otvaram raspravu o Zahtjevu za žurni postupak.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja sam danas bila u prilici da, između ostalog, i odlučujem o uvrštavanju ove tačke dnevnog reda. Prije par dana imali smo priliku da putem medija čujemo i obrazloženje predsjedavajućeg Vijeća ministara kada je u pitanju Prijedlog zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi i ključno čime se opredijelilo Vijeće ministara prilikom usvajanja ovog zakona, po riječima predsjedavajućeg Vijeća ministara, bilo je stimulisanje domaće proizvodnje, odnosno Šećerane u Bijeljini i jednako tako i dovođenje u istu ravan domaćih proizvođača sa inostranom konkurencijom na bh. tržištu.

S punom pažnjom ja sam danas pročitala ovaj kratki zakon, Prijedlog zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi koji sadrži šest kolona. Evo, ja ću vam samo skrenuti pažnju na šestu kolonu koja govori o ostalim uvjetima ili uslovima, gdje, između ostalog, stoji da Vijeće ministara može dva puta u toku kalendarske godine ponoviti utvrđene kvote. Da vas podsjetim, mi ovim zakonom praktično mijenjamo carinsku stopu, odnosno svodimo carinsko opterećenje na nulu za količinu kvote od 50.000 tona i u isto vrijeme, u ostalim uslovima, ovlašćujemo Vijeće ministara da to može ponoviti, dakle u toku godine, odnosno dva puta donijeti istu odluku u toku godine ili u potpunosti ukinuti utvrđene kvote. Dakle, ovo bi, po meni, bilo i prenošenje dijela zakonodavnih nadležnosti na Vijeće ministara za naredni period, odnosno davanje ovlaštenja Vijeću ministara da ponovi, odnosno eventualno ukine tarifnu kvotu koju je predložilo u parlamentarnu proceduru u ovoj prilici.

Iz ovih razloga ja bih predložila da danas ne podržimo hitni postupak, odnosno da pustimo ovaj zakon da ide u redovnu proceduru ili možda u skraćenu proceduru, a razlog više, upravo iz ovih razloga na koje sam skrenula pažnju u ostalim uvjetima, razlog više je što bi eventualnom odlukom Vijeća ministara o ukidanju tarifne kvote ili eventualno ponavljanju iste smanjilo prosječno carinsko opterećenje BiH koje je ionako niže u odnosu na zemlje sa kojima participiramo u regionalnim ekonomskim aranžmanima. Ne sporeći zaista potrebu da, eventualno možda, treba donijeti jedno ovakvo rješenje, ali da bismo sačuvali i prosječno carinsko opterećenje, možda možemo i privremeno povećati carinu na neki drugi proizvod, odnosno pod nekom drugom tarifnom oznakom.

Dakle, moj prijedlog je da ne podržimo hitni postupak, da idemo ili sa skraćenim postupkom ili sa redovnom procedurom, da bismo, eventualno, otklonili ove opasnosti na koje vam skrećem pažnju.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala.

Neću ja puno uzimati vremena, s obzirom da smo svi umorni danas, a pri kraju je ovaj radni dan, ali ne mogu a da ne upitam predlagача - koji su razlozi za hitni postupak? Naime, evo ja sam se trudio da čitam u ovom obrazloženju zakona i da nađem bar negdje neki razlog zbog čega se ovo mora razmatrati po članu 127., a ne mora ili ne može po skraćenoj proceduri ili čak i redovnoj proceduri.

Moram reći da kad sam već uzeo riječ da ne bih raspravljao kasnije o zakonu da, recimo, tekst: 'Osnovni razlog za uvođenje zakona je potreba da se domaćim proizvođačima šećera obezbijede približno isti uslovi privređivanja kao i oni koje imaju proizvođači šećera u zemljama potpisnicama Sporazuma CEFT-a i na način koji povećava korišćenje i stavljanje kapaciteta i zapošljavanje u BiH povećava konkurentnost domaćih proizvođača i smanji negativni platni bilans BiH sa inostranstvom.' Ovo mene mnogo podsjeća na neke zakone o zaštiti domaće proizvodnje koje smo ovdje imali. Znači, ovaj tekst mi je skoro pa identičan sa prijedlozima ranijih zakona koji su se našli ovdje u proceduri, a koje smo, otprilike, prilično glatko odbijali, većina nas ovdje. Evo, mi sad imamo jedan realan problem da oni koji su to tada obrazlagali potrebom da se integralno riješi zaštita domaće proizvodnje sad vjerovatno trebaju glasati za neintegralna rješenja zaštite domaće proizvodnje, a mi koji smo se eto zalagali za pojedinačna sada bi trebali biti protiv pojedinačnog ovog rješavanja tržišta šećera. Naravno, u sve to nas je uveo slatki Savjet ministara koji se i u šećeru, naravno, čini mi se, dobro se snašao.

Šta je ovdje ključni problem, po meni? Ključni problem je što je neophodno da predlagач da bar neke argumente za ovo što je ovdje predložio. Dakle, ako je tačno, a ja ne sumnjam, da se ne umanjuju značajno prihodi od carina, ali se zato itekako povećava izvoz i da su efekti od tog značajni, bilo bi dobro da znam za koliko se umanjuju, iako nije značajno, i za koliko se povećavaju, a vjerujem da je značajno. Time bih ja bio ubijeđen da ovo ima smisla, kao što mi se čini da bi imalo smisla i da se kaže da je prijedlog sačinjen na osnovu brojnih inicijativa privrednih subjekata i udruženja; da je bar jedno napisano, meni bi bilo jasnije zbog čega je onda predložen zakon. Ovako je to predlagач uspio prikriti, sa jednom opštom konstatacijom na osnovu brojnih inicijativa.

Dalje, u ovom obrazloženju predlagач kaže da član 8. Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o carinskoj tarifi propisuje da u cilju izvršavanja obaveza preuzetih u okviru Svjetske trgovinske organizacije i drugih međunarodnih ugovora koje je zaključila BiH saglasno zakonu u postupku zaključenja izvršenja međunarodnih ugovora Savjet ministara je ovlašten da svake godine izvrši usaglašavanje itd. Bilo bi dobro da znam kolike su naše obaveze za izvoz šećera u okviru Svjetske trgovinske organizacije. Jer ovo je neka argumentacija zbog čega treba prihvatiti ovaj zakon. Dakle, morali bismo znati kolike su te obaveze i kolike ćemo mi prihode ostvariti tim obavezama.

Ono što posebno bi trebalo analizirati dobro jesu provedbeni mehanizmi i način osiguranja poštivanja propisa. Naime, mi smo prije nekoliko godina, na istom ovom domu, usvojili kvote za, takođe, uvoz nekih proizvoda, onda smo kasnije kad smo analizirali efekte uvoza utvrdili da u značajnoj mjeri nisu poštovane kvote, zbog toga što tada provedbeni mehanizmi i način osiguranja poštovanih propisa nisu bili adekvatni i mi smo imali kontra efekte. I ovdje, bojim se da je zakon morao predvidjeti sasvim drugačiji način, ako ništa, pod

ovim ostalim uslovima: na koji način je moguće vršiti kontrolu da ne dođe do zloupotreba primjenom ovih kvota. Naime, ovdje nisu definisani mehanizmi kontrole.

Takođe, u ovom obrazloženju svega ima samo nema cifara. Jedina cifra koju imamo je 50.000 i 0% i naravno brojevi službenih glasnika gdje su neki propisi objavljeni. Logično bi bilo da jedan ovakav prijedlog, a odmah da kažem da mi stojimo na poziciji zaštite domaće proizvodnje, uz potpuno jasno obrazloženje, da mi shvatimo da stvarno ovim štitimo domaću proizvodnju, a ne idemo na ruku nekim lobijima i da ne razmišljamo o tome da li je ovdje nešto iza nečega. Zbog toga predlažem da predlagač povuče Zahtjev za član 127., da ga pretvori u 126. i u međuvremenu dostavi argumentaciju iz koje bi se jasno moglo vidjeti da će se ovim zakonom postići određeni efekti i koji će se efekti postići.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Novakoviću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, da odmah kažem da podržavam inicijativu profesorice Hadžiahmetović i izlaganje gospodina Novakovića. I samo postavljam jedno pitanje. Kad tražimo nešto od Savjeta ministara, mjesecima nema, četiri dana prije faksom stigne i zaobiđe se nadležna parlamentarna komisija koja je dužna da barem da svoje mišljenje o ovome. Neću da se bavim insinuacijama ako nemam dokaza i argumenata, ali valjda ovaj naredni mjesec i Nova godina je slatki mjesec, pa neću ja sad reći da neko hoće da zasladi, jer bi to bilo pregrubo. Ali neka se sa ove 127. vrati za jedan broj dole niže i da bude normalna procedura. Ako ćemo propasti zbog ovog šećera, samo ako je on problem ove zemlje, sad ću kući doći i pojesti sam kilogram šećera i riješiti sve probleme. Pa stvarno, zašto sami sebe dovodimo u ovakvu poziciju. Evo, ja sam član ove komisije – evo kolege kod mene, evo ga ispred mene – što su nas zaobišli? Nemam ni šećera ni oraha u džepu, nemam ništa.

/zajednička diskusija/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Nemam predsjednika, zato se ja borim da ja budem, ma da.

Dakle, zaista da se vrati u normalnu proceduru i da dalje ne govorim. Podržavam, ponavljam, prijedlog profesorice Hadžiahmetović i izlaganje gospodina Novakovića i ovo dobacivanje svih ovih što bi oni šećera uzeli u ovoj gužvi, ali ne znaju kome se obratiti. Drugi su aranžamni.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Jedno pitanje je samo: Zašto se zaobišla parlamentarna komisija? Podsjećam vas da procedura po članku 127. ne podrazumijeva, odnosno ne uključuje rad parlamentarne komisije a niti podrazumijeva amandmansku fazu. Podrazumijeva samo ukoliko se prihvati izglasavanje uzmi ili ostavi. Tako je poslovnički. Kada promijenimo Poslovnik pa bude drugačije, onda ćemo vjerovatno drugačije raditi.

Replika, uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Samo sam htio svom uvaženom kolegi Jovičiću da kažem da ovakvom diskusijom se ne postaje predsjednik komisije.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam upravo znao to što ste Vi sad, kao, htjeli meni da pojasnite. Ja zato i pitam što po 127. Ja to pitam što je taj broj, jer se odmah znalo da izbjeci će se komisijska faza. E sad, biću srećan kad me neko obavijesti iz Savjeta ministara je li taj šećer zaista bio najneophodniji ovoj zemlji i da utješim kolegu Mirka Okolića – ja ću podnijeti ostavku u toj komisiji, a ne da budem predsjednik. Jer, što ću biti predsjednik ako će me zaobilaziti stalno. A ovo je taj put.

NIKO LOZANČIĆ:

Drago mi je da još niste umorni.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja zapravo imam dilemu da li glasati da ovo ide po članu 127., po hitnoj proceduri, i odmah oboriti ovaj zakon, ili biti protiv procedure, pa da ide u redovnu proceduru, pa bi onda došlo gospodinu Jovičiću na Komisiju, odnosno i meni, je li.

Zapravo, ako dozvolite, napraviti ću kratku retrospektivu. Ovo je bilo na ovom domu u prethodnom sazivu Parlamentarne skupštine BiH, kada je gospodin Špirić bio zastupnik. On je pokušavao da kroz izmjene i dopune Zakona o carinskoj tarifi izmijeni tarifu za šećer, doduše tada je bilo sa 10% na 5%, pa, naravno, nije bilo prolaznosti u ovom domu, pa je onda, čini mi se, neko od zastupnika u ovom sazivu preuzeo također to, pa smo onda mi u Komisiji za vanjsku trgovinu i carine pokušali da napravimo jedno sveobuhvatno rješenje, o čemu je gospodin Novaković govorio, pa nije dobilo podršku na ovom domu, pa je nadležno Ministarstvo za

vanjsku trgovinu i ekonomske odnose ... dostavilo u parlamentarnu proceduru sveobuhvatne izmjene i dopune carinske tarife, za koju, koliko se sjećam, nije ni završena procedura u ovom domu, jer nisu mogla dva zakona biti itd., ali je očigledno da se pokušava na mala vrata nešto postići zbog ličnih interesa pojedinaca. Ja mislim da je to pogrešan pristup bez obzira što u ovom obrazloženju koje je tako fino napisano i primamljivo je za zastupnike da to i podrže – jer treba podržati domaću proizvodnju i šećera. Mislim da nije uredu, pogotovo što nekolicina zastupnika nije uopšte dobila ovaj zakon nego su poslali faksovi kućama, a mi smo, u međuvremenu, došli u Sarajevo itd. Mislim da je neprincipijelno na ovaj način uvoditi bilo kakve izmjene od kojih zavisi pozitivan ili negativan prihod u Budžetu BiH, odnosno na Jedinstvenom računu.

Stoga smatram da je greška napravljena i ranije što nije podržan prijedlog Komisije za vanjsku trgovinu i carine, jer je to ipak bio jedan sveobuhvatan prijedlog, a, s druge strane, nadležno ministarstvo je nama dostavilo Akcioni plan sa 60 i nešto mjera koje treba da realizira. Nažalost, čini mi se da nijedna od tih mjera nije realizirana, a spoljnotrgovinski deficit BiH nažalost raste. Upravo te mjere su trebale da preduhitre, odnosno da poprave taj spoljnotrgovinski deficit ili da bar ta krivulja krene u pozitivnom smjeru. Stoga ja smatram da ovo ne bi trebalo podržati, bez obzira na razloge hitnosti ovog postupka.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Među najzanimljivije zahtjeve, odnosno zakonska rješenja, spadaju, bar meni, zahtjevi, odnosno prijedlozi zakona za oslobađanje carina kod uvoza nekih roba. I obično se to događa za preradu. Meni je ovo obrazloženje vrlo neuvjerljivo, jer ne znam, nisam vidio argumenata. Zašto bi mi izdvojili samo ovu prerađivačku industriju, granu od nekih drugih? I nisam uvjeren uopće da je to u interesu primarnih poljoprivrednih proizvođača koji bi trebali biti zainteresirani za rad ove tvornice. Dakle, na način da su zainteresirani da zasiju određene površine šećernom repom, pa da onda imaju siguran plasman itd. I ako će ta tvornica u budućnosti bazirati svoju proizvodnju na uvoznim komponentama, ja nisam siguran da činimo dobro ni toj tvornici, a naročito ne primarnim poljoprivrednim proizvođačima iz područja gdje je moguće uzgajati sirovinu za preradu u ovoj tvornici.

Nama se događa, ne prvi puta, da imamo slične zahtjeve i za nekim drugim kontingentima ili kvotama za oslobađanje od uvoza. Tako npr. za mesoprerađivačku industriju i za još neke druge industrije. Ja sam uvjeren da ovakvim selektivnim pristupom i nekritičnim razmatranjem ovih zahtjeva i odobravanjem ovakvih rješenja da postignemo upravo suprotne efekte od onih pravih i željenih efekata, a to je da razvijamo primarnu poljoprivrednu proizvodnju i da onda prerađivački kapaciteti su obavezni otkupljivati te proizvode i onda kroz svoju preradu ostvarivati i oni korist sebi, ali prije svega i onima koji bi trebali proizvoditi svoje proizvode, dakle primarni poljoprivredni proizvođači, što su sirovine njima za preradu. I zato ja mislim da ovo ne treba ići u 127. nikako. U najmanju ruku, to treba ići na nadležnu komisiju da

to bude ili skraćeni ili redoviti postupak, pa da onda stvarno vidimo obrazloženje i upitamo koji su to razlozi i argumenti da se žurno ovako nešto usvoji. I ja mislim da inače, kad god govorimo o oslobađanju od uvoznih carina bilo kog proizvoda, stvarno to treba dobro, dobro obrazložiti. Jer po meni je puno logičnije da razmišljamo o oslobađanju od uvoznih carina nekih drugih proizvoda, npr. energenata koji koriste svi prerađivači. Dakle, to je neselektivan pristup, opći pristup, a ne da biramo samo pojedine i onda jednostavno oslobađamo njih od uvoznih carina njihovog repromaterijala. A ponovit ću, naročito ako su ti uvozi vezani za mogućnost proizvodnje te sirovine kod nas, jeste, posebno to.

I zato mislim da nema, ovi argumenti nisu dobri argumenti i da ovo treba vratiti u skraćenu ili redovitu proceduru, pa onda, ako ima raspoloženja i ako ima dokaza i argumenata da je opravdano, postupiti kako se ovdje u zakonu traži, onda ćemo to uraditi. A naročito nisam vidio ni jedan od argumenata da je ovo potrebno žurno. Ne znam šta će se dogoditi za nekih, ne znam ni ja, za nekih 10, 15 ili mjesec dana.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja moram priznati da se uopšte nisam mislio javljati na ovu tačku dnevnog reda, dok nije krenuo ovaj čitav niz diskusija, pa bih zamolio da nam neko iz Vijeća ministara kaže ko uopšte ovo predlaže. Ovdje imamo sve i jednog zastupnika iz vladajućih stranaka – istina, Dokić je otišao, a Dokić je tu, izvinjavam se, nisam ga vidio – dakle, sve i jednog zastupnika vladajućih stranaka, uključujući i Slavuju, a svi su protiv toga da ovo ide ovako. Meni zaista nije jasno, da nam se kaže zaista ko onda ovo uopšte predlaže? Ako je ikako moguće, da nam se kaže i kako je do ovoga došlo? Da nije neka greška možda? Da nije, tako da ja se izvinjavam. Možda je, Zoriću, niste valjda Vi ovo predložili?

VINKO ZORIĆ

/nije uključen mikrofon/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja. On zna da nije Ljubić. Odlično!

NIKO LOZANČIĆ:

Nemam više prijavljenih. Ima li iz resornog ministarstva? Nema. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda:

Ad. 3. Imenovanje Istražnog povjerenstva Zastupničkog doma za utvrđivanje prijema i trošenja donatorskih sredstava koje je dobila BiH u periodu 1996. – 2008. godine

NIKO LOZANČIĆ:

Imamo samo prijedlog točke dnevnog reda. Nemamo prijedlog članova ovog povjerenstva. U konsultacijama koje su obavljene, predlagatelj ove točke predlaže da svaki klub predloži po jednog svog kandidata u ovo povjerenstvo. Evo, dat ćemo riječ predlagatelju ove točke dnevnog reda.

Uvaženi zastupnik Sefer Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Ja se nadam da će sad u ovom krugu glasanja neki koji su glasali ... protiv ove komisije da će sad, da su imali dovoljno vremena da razmisle i da ćemo u međuvremenu glasati za ovu komisiju, jer je to u interesu svih nas koji sjedimo ovdje da se konačno sa ovog parlamenta i Vijeća ministara skine hipoteka o tome da li ima ili nema zloupotreba kada su donacije u pitanju.

Jedna gospođa je pitala za prijedlog, postoje dvije varijante. Dakle, da svaki klub da po jednog ili, ako mi dopustite, ja ću predložiti, pa konačno eto vas tamo pa usvajajte kako god hoćete. Ja bih predložio iz bivše komisije radi kontinuiteta i pošto ljudi su već u toku, već znaju dobar dio te tematike, da ne moramo učiti sad sve iz početka, doktora Milorada Živkovića, Adema Huskića i Jozu Križanovića, kao stare članove, a kako nove članove predložio bih još doktora Halida Genjca, gospodina Vinka Zorića, Hadži Jovana Mitrovića, Milicu Marković, Azru Hadžiahmetović i sebe. To bi bio moj prijedlog ove komisije.

_____?
/mikrofon nije uključen/

SEFER HALILOVIĆ:

Ne, uzeli smo Jovana. OK, to je moj prijedlog, e sad.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, zahvaljujem i gospodinu Seferu Haliloviću što me predložio u ovu komisiju. Međutim, volio bih da idemo makar od onoga momenta što je uradila prošla Istražna komisija. Znači, trebalo bi, u skladu sa Poslovnikom, ovdje, osim toga što ćemo pobrojati imena ljudi, da se kažu zadaci, da se kažu rokovi i da se kaže ono što se može uraditi ovdje, da ne upadnemo u istu zamku koju smo imali i onda kad sam bio u toj komisiji, gdje to nije tačno bilo definisano i naš rad u toj komisiji je obezvrijeđen.

I ja zato predlažem zaključak: Da se zaduži Prošireni kolegij da na narednoj sjednici predloži imena, zadatke, rokove, kako bi ovaj parlament mogao da glasa o odluci o imenovanju Istražne komisije, a ne samo o imenovanju članova Istražne komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Adem Huskić, rasprava.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Pa evo, kolega Živković i ja smo bili u toj prošloj komisiji i s te pozicije ja sam mislio predložiti nešto što je predložio kolega Živković. Ja bih to na neki način možda i radikalnije. Prije nego što imenuju ovu komisiju, ja mislim da bi bilo jako korisno i korektno, i da se ne bi desilo ovoj novoj komisiji kao što se desilo onoj, da dobijemo Izvještaj od one komisije svi, prije toga da dobijemo, pa da onda formiramo ovu komisiju. Moguće da ćemo onda drugačije gledati na neke stvari.

Ja ne bih htio omalovažiti ideju gospodina Halilovića, ja sam je podržao, ali vjerujte ne bih poželio da više budem u toj komisiji zato što mislim da se ne može ništa napraviti. Zaista sam uvjeren u to. Evo, ja vam se zahvaljujem ako ste a nema razloga da sumnjam da ste iskreno mislili da bi bilo korisno da budem tu, ali ja predlažem da umjesto mene bude neko drugi, jer znam šta smo radili, kako smo radili, kakve smo imali ambicije i na kraju do čega smo došli.

I zbog toga, evo da ne bismo ponovo napravili istu stvar, ja predlažem da prije nego što Kolegij bilo šta poduzme, da podijelimo Izvještaj koji je ona komisija napravila onom sazivu Parlamenta. Da imamo jedno 10, 15 dana ili mjesec da to proučimo, pa da vidimo onda šta ćemo. Evo, ako se kolega Halilović slaže. Ja mislim da se neće ništa izgubiti, formirati tu komisiju mjesec dana prije ili poslije, nećemo ništa izgubiti, ali mislim da bi bilo korisno da imamo Izvještaj o radu one komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, u potpunosti podržavam razmišljanja gospodina Huskića, evo poučen i nekakvim svojim iskustvima u radu sličnih povjerenstava kao što je Povjerenstvo za utvrđivanje stare devizne štednje. Dakle, dobilo je to povjerenstvo mandat gdje je definirano šta su obveze, rokovi itd. I, svaki put kad radi, zapadne u probleme, pa se uvijek poziva na svoj mandat. Dakle, šta mu je to mandat, šta mu je zadatak, u kojim rokovima to treba napraviti? Mislim da je ovo još kompleksnija materija, još kompliciranija materija i, uvjeren sam, još i teža, ili jednako toliko

teška, i stvarno smatram da treba definirati mandat, rokove i naravno ovo što je do sada urađeno isto tako, s tim se upoznati i da neko ko je već radio da malo i kaže njihove probleme u radu itd., dosege koji su oni postigli u svom radu itd., i da se tek onda može imenovati, ili može i odmah, ali ipak da se definira šta je to zadatak, cilj, rok u kojem to treba napraviti.

Mislim da je prijedlog dobar da to ide na Prošireni kolegij, da se o tome porazgovara i da onda tek ide na ovaj dom. I mislim da nećemo izgubiti ništa za nekih, ne znam ni ja, 10, 15 ili 20 dana, jer ovo je posao koji se sigurno ne može uraditi niti u narednih nekoliko mjeseci, a ne nekoliko tjedana.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Evo, ja ne bih relativizirao ovako prijedlog kolege Halilovića. Apsolutno podržavam ono što je predložio kolega Živković. Dakle, ovo o čemu je Huskić govorio, pa donekle vrlo kratko i Jukić – je relativiziranje svega. Ako postoji Izvješće i utvrđene činjenice u Izvješću kojeg zagovara Huskić, onda nema potrebe za povjerenstvom. Ali, ako mi nešto nezavršeno donesemo ovdje u Parlament, onda ćemo jedno dva-tri dana raspravljati o tome i nećemo opet imati ništa. Ja se slažem da ono što je kolega Živković predložio da koriste se materijali, dakle utoliko uvažavam Huskićev prijedlog da ovo povjerenstvo koristi, ali ne Dom, ne Dom prije toga. Dakle, ovo povjerenstvo da koristi sve te materijale, naravno to je čak i poželjno. I ostajem pri tome da podržimo i zamoljavam kolegu Halilovića da prihvati ovaj Živkovićev prijedlog da Prošireni kolegij utvrdi i imena, zapravo da utvrdi prijedlog odluke.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći, replika je li, uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Samo bih htio da kažem kolegi Zoriću. Ne znam na koji način me shvatio da sam ja relativizirao. Ja nisam ni na koji način, niti mi je bila namjera da relativiziram, nego sam rekao da ja podržavam, ali smatram da bi bilo jako korisno, prije nego što formiramo komisiju, da dobijemo te materijale.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Vrlo kratko. Naime, prvobitno, kada je utvrđivan dnevni red, Klub SDA bio je protiv da se uvrsti ova tačka dnevnog reda iz razloga što je nepripremljena. To je jedan razlog, a drugi razlog što u prvobitnom prijedlogu gospodina Halilovića nije bilo u članstvu ove komisije nikog iz reda SDA. Nama je to malo djelovalo kao, znate, kao neka nova–stara alijansa za potjere, pa da ne bi ispalo da se ponovo Bošnjaci bave sami sobom, a vidimo da je to imalo opću podršku u ovom domu, evo iz tog razloga podržavamo diskusiju gospodina Živkovića da se utvrdi šta je zapravo cilj svega ovoga. Je li cilj utvrđivanje činjenica, je li cilj da se nekakav nedovršeni ili zlonamjerni izvještaj, bilo kakvog povjerenstva ili komisije, zloupotrebljava u političke svrhe ili, ne daj Bože, u predizbornu kampanju koja će uslijediti, ili je cilj liječenje frustracija bilo koga pojedinca što je svakako neprihvatljivo?

Iz tog razloga, evo svakako mi podržavamo da se konačno utvrdi istina, ali nemojte da dođemo u situaciju da su nam miševi pojeli dokumentaciju ili pala prašina pa uništena zbog neadekvatnog prostora za odlaganje. Ako ćemo utvrditi istinu, želimo da je utvrdimo i da jedanput stavimo tačku.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih za raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Ima uvaženi zastupnik Sefer Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Vrlo kratko gospodinu Mehmedoviću, kratka replika, da ja u prvoj varijanti nisam ni predlagao sastav ove komisije, nego sam samo predlagao ovu komisiju. I nisam predlagao nikog, nijednog člana. Ja sam samo predlagao da se formira ova komisija. U ovom drugom javljanju predložio sam doktora Halida Genjca zato što je on glasao za ovaj prijedlog.

Ja se potpuno slažem sa prijedlogom koji je iznio gospodin Milorad Živković ... da Kolegij utvrdi sve ovo o čemu je govorio i da predloži komisiju, da Kolegij predloži komisiju, ali da komisija ima mandat, pošto je ovo istražna komisija, da ima mandat da otvori sva vrata i da dođe do informacija, da odgovori na dva pitanja. Prvo je pitanje: Koliko je donacija došlo za obnovu i rekonstrukciju BiH? I drugo je pitanje: Gdje i kako je utrošen taj novac? Dakle, a mandat komisije, pošto je istražna komisija, da joj se daju odriježene ruke da ovaj posao završi u što kraćem roku, uz potpuno uvažavanje svega onoga što je ova prethodna komisija uradila. Ne moramo otkrivati toplu vodu, ako već je ova komisija stigla do jednog nivoa. Znači, ova bi komisija samo trebala imati mandat da produži i da završi svoj posao.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu i o ovoj točki dnevnog reda.

Ima li potrebe da čekamo ikog od zastupnika, jesmo li svi u dvorani? Možemo li odmah pristupiti glasanju? Nema drugačijih prijedloga. Baš mi je drago.

Molim da se onda pripremite za glasanje.

Prelazimo na izjašnjavanje o prvoj točki dnevnog reda: **Prijedlog Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu (prvo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju, s Mišljenjem Povjerenstva i ovim zaključkom.

Molim da se pripremite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ja mislim da pošto je odvojeno glasanje bilo i na Komisiji da bi trebalo i ovdje. Bilo je odvojeno i na Komisiji i i mislim ... Tražim da se tako i glasa.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Lazar Prodanović se javio.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Predsjedavajući, predlažem da se glasa o Izvještaju Komisije, o Izvještaju Komisije kako smo do sada glasali, da glasamo o Izvještaju Komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Mišljenje Komisije!

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović se javila isto.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, Mišljenje Komisije sadrži Mišljenje o principima Prijedloga zakona o Budžetu institucija. To je prvi dio Mišljenja Komisije. Ali ovoj zaključak Komisije povodom toga prejudicira rješenja za narednu fazu Budžeta. Stoga predlažemo da se odvojeno glasa.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Pošto imamo podijeljena promišljanja, dajem na izjašnjavanje vaš prijedlog, znači mogu reći prijedlog Kluba Stranke.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Molim vas lijepo, dakle poslovnička intervencija. Bez obzira što bih ja možda i drugačije, ali Poslovnik je Poslovnik. Ja nisam slučajno govorio o ovome, jer sam znao da ćemo doći u ovu fazu i ponovo čitam član 106. stav (1) Poslovnika, dakle ovo je poslovnička intervencija. 'Rasprava u Domu počinje prvim čitanjem koje se tiče principa na kojima je prijedlog zakona zasnovan i neophodnosti donošenja zakona prema mišljenjima Ustavnopravne komisije i nadležne komisije iz prve faze razmatranja.' Kad se glasa o principima i ako se podrže principi, onda u to ulazi kompletan izvještaj komisije. Mi smo dobili Izvještaj Komisije i sve što piše u tom Izvještaju je sastavni dio onoga zašto mi dižemo ruku ili protiv. Ovo je tako. Nikada nismo drugačije radili. To je dakle jedno.

I drugo, da je došao negativan izvještaj nadležne komisije, ne biste imali šansu, niko od nas, glasati o principu. Valja biti do kraja otvoren i pošten. Pazite, mislim, treba ovdje i tumačiti Poslovnik konzistentno i stalno na jednak način, jer sutra ćemo doći u neku drugu poziciju i ja ću opet govoriti ovako kako govorim. Prema tome, izjašnjavanje o principima danas podrazumijeva izjašnjavanje o principima, sa Izvještajem Komisije. I ne, gospodine Prodanoviću, ne usvaja se Mišljenje Komisije, nego se glasa o principima, o zakonu u prvom čitanju, a to glasanje obuhvata i Mišljenje Komisije, jer to je sastavni dio faze.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Sve, sve. Pazite kompletan Izvještaj Komisije.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Eh, pa ti ćeš mi replicirati.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Džaferoviću.

Prihvaćamo vašu poslovničku intervenciju i pristupamo glasovanju o **Prijedlogu zakona u prvom čitanju, s Mišljenjem Povjerenstva.**

Molim da se pripremite.

Glasujte sada.

Uz 23 glasa „za“, sedam „protiv“, četiri „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu prihvaćen u prvom čitanju.

Prelazimo na drugu točku dnevnog reda: **Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika.** Glasujemo o Zahtjevu za žurni postupak.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada.

Bez glasova „za“, 33 glasa „protiv“ i jedan „uzdržan“ glas, konstatiram da nije prihvaćen Zahtjev za žurni postupak po članku 127.

Sukladno Poslovniku, sada pristupamo glasovanju o **skraćenom postupku, po članku 126. Poslovnika. Isti zakon.**

Molim da se pripremite.

Glasujte sada.

Molim vas samo malo pažnje.

Uz 23 glasa „za“, 12 „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je prihvaćen Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi da se razmatra po članku 126. Poslovnika.

Prelazimo na treću točku dnevnog reda: **Imenovanje Istražnog povjerenstva Zastupničkog doma za utvrđivanje prijema i trošenje donatorskih sredstava koje je dobila BiH u periodu od 1996. do 2008. godine.**

Čuli ste prijedlog, mislim da su se svi usuglasili oko prijedloga drugog zamjenika predsjedatelja, doktora Milorada Živkovića: da se zaduži Prošireni kolegij da za narednu sjednicu Doma predloži odluku u kojoj će definirati nadležnosti, ciljeve, zadatke, ovlaštenja i sve ostalo što je potrebno uz sastav članova Istražnog povjerenstva.

Pa molim da se pripremite i glasujete o **Prijedlogu zaključka uvaženog drugog zamjenika predsjedatelja, doktora Milorada Živkovića.**

Uz 35 glasova „za“, bez glasova „protiv“ i bez „suzdržanih glasova“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je prijedlog zaključka prihvaćen.

Molim vas za malo pažnje, još nismo završili, nisam zaključio sjednicu i molim vas ja trpim pa malo i vi trpite. Znači, prije nego što zaključim sjednicu, želim vas obavijestiti da će naredna sjednica biti zakazana za 21. siječanj naredne godine.

Dalje, prije nego što zaključim, želim svima vama i svim građanima BiH, u ime Zastupničkog doma, čestitati predstojeće novogodišnje praznike, poželiti svima nama puno više konstruktivnih rasprava i odluka, a onih drugih po mogućnosti nikako.

I, koristim prigodu, pošto nećemo imati zasjedanja do tada, da vjernicima pravoslavne vjeroispovijesti, isto tako, uputim, u ime svih nas i u svoje osobno ime, čestitke za predstojeći pravoslavni Božić, uz želju da ga provedu u miru i blagostanju sa svojim najbližima i da se vidimo, ako Bog da, 21. ovdje na zasjedanju.

Hvala vam lijepo. Zaključujem 43. sjednicu.

Sjednica je završena u 19,50 sati.